

UNIVERZITA JANA AMOSE KOMENSKÉHO PRAHA

magisterské kombinované studium
2010 – 2012

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Radim Otýpka

Pátrací a policejní akce v podmínkách Policie České republiky

Praha 2012

Vedoucí práce:
PaedDr. Václav Bouřa

COMENIUS UNIVERSITY PRAGUE

Master Part time Studies
2010 - 2012

DIPLOMA THESIS

Radim Otýpka

Search and police action under the conditions of the Police Czech
Republic

Prague 2012

The Work Supervisor:
PaedDr. Václav Bouřa

Prohlášení

Prohlašuji, že předložená diplomová práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracoval samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem při zpracování čerpal, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v univerzitní knihovně.

V Bruntále dne 10.3.2012

Jméno autora Radim Otýpka

Poděkování

Chtěl bych poděkovat svému vedoucímu diplomové práce PaedDr. Václavu Bouřovi za metodickou pomoc, odborné vedení a cenné rady, které mi poskytl při zpracování mé diplomové práce.

Současně děkuji všem, kteří mne svými osobními zkušenostmi i radami provázeli při získávání nových poznatků a cenných informací pro vypracování této diplomové práce.

Anotace

Téma diplomové práce bylo zvoleno se záměrem seznámit se s problematikou pátracích a policejních akcí u PČR. Cílem práce je zjistit připravenost policistů v okrese Bruntál na zabezpečení těchto akcí .

Diplomová práce je rozdělená do dvou částí. První část charakterizuje obecně Policii České republiky, její význam, základní informace o vzdělávání policistů ČR a základní odbornou přípravu. Na základní část navazuje speciální činnost Policie České republiky, ve které je řešena problematika pátracích a policejních akcí.

V druhé části se diplomová práce zabývá výzkumem, který je zaměřen na zjištění připravenosti policistů PČR, kteří jsou veleni do pátracích a policejních akcí v daném regionu. K tomuto zjištění je využita kazuistika a následná analýza uvedených případů, které se udály v okrese Bruntál, .

Na závěr je srovnána teorie s praktickou částí a návrh na zlepšení připravenosti policistů ČR při provádění pátracích akcí formou dalšího vzdělávání.

Klíčové pojmy

Pátrání, pátrací akce, pohřešovaná osoba, policie, policejní akce, složky integrovaného záchranného systému, speciální činnosti, úkoly policie, vzdělávání policistů.

Annotation

The subject topic of my dissertation is set considering my plot to do one's homework of search and police action problems of Police Czech Republic. Dissertation objectives is to read the police contention for securing such an action in district Bruntál.

Dissertation consists of two parts. The first part characterizes and describes Police Czech Republic (PCR) in general including sense, importance, basic information about training of PCR policemen and also the basic professional training. The body of my dissertation is followed by particular activity of PCR solving problems of searching and police action.

The second part of the dissertation includes research work focused on PCR policemen prepared to be challenged to searching and police actions in given region. There is casuistry and post-action analysis of mentioned CASE used to prove investigation all passed off in the district Bruntál.

The final part compares theory with the practical part and suggests further training of policemen. It also includes the improvement suggestion of policemen set-up when searching action occurs.

Key words

Investigation, searching action, missing person, police, police action, Units of point rescue service system, special proceeding, police challenge, policemen training.

OBSAH

ÚVOD	8-9
TEORETICKÁ ČÁST	
1. Policie - význam a základní informace	10-11
1. 1 Vznik Policie České republiky a její úkoly	10-11
1. 2 Předpoklady k přijetí k Policii České republiky	12-13
1. 3 Vzdělávání policistů	14
1. 3. 1 Základní odborná příprava	15
1. 3. 2 Další vzdělávání policistů	16
2. Speciální činnosti Policie ČR	17
2. 1 Pátrací a policejní akce	17
2. 2 Pátrání.	18
2. 2. 1 Objekty pátrání	19
2. 2. 2 Základní pojmy	19-24
2. 2. 3 Informační systémy	24
2. 2. 4 Subjekty pátrání a úkoly jednotlivých článků PČR	25
2. 2. 5 Formy pátrání	26
2. 2. 6 Prostředky pátrání	26-28
2. 2. 7 Pátrací pomůcky	28-29
2. 3 Policejní akce.	30
2. 3. 1 Základní pojmy	31-32
2. 3. 2 Příprava na policejní akci	33-34
2. 3. 3 Štáb policejní akce	35-36
2. 3. 4 Typový plán	36-37
2. 3. 5 Instruktaž	38-39
2. 3. 6 Úkoly velitele policejní akce	39
2. 3. 7 Ukončení policejní akce	40
PRAKTICKÁ ČÁST	
3 Výzkum	41
3. 1 Vymezení cíle	41
3. 2 Stanovení hypotéz	41
3. 3 Volba konkrétní techniky výzkumu	42
3. 4 Použité metody a techniky	43
3. 5 Kazuistika- výklad konkrétních případů	44
3. 5. 1 Pátrací akce po pohřešovaném dítěti- případ č. 1	44-45
3. 5. 2 Pátrací akce po pohřešované muži se psem- případ č. 2	45-47
3. 5. 3 Pátrací akce po pohřešované ženě-případ č.3	47-49
3. 5. 4 Pátrací akce po ženě se sebevražednými úmysly-případ č. 4	50-51
3. 5. 5 Vyhodnocení kazuistiky	52
3. 6 Vyhodnocení písemné ankety a standardizovaných rozhovorů	53-61
3. 7 Zhodnocení a interpretace výsledků	62-63
ZÁVĚR	64

SEZNAM POUŽITÉ ČESKÉ LITERATURY A PRAMENŮ	65-66
SEZNAM POUŽITÉ ZAHRANIČNÍ LITERATURY A PRAMENŮ	66
SEZNAM INTERNETOVÝCH ODKAZŮ	67
SEZNAM ZKRATEK	67
SEZNAM TABULEK A GRAFŮ	68
SEZNAM PŘÍLOH	69

ÚVOD

K hlavním úkolům Policie České republiky patří ochrana lidského života, zdraví a majetku všech osob, které se nacházejí na území České republiky. Jsou to přední bezpečnostní priority každého demokratického zřízení. Mezi další funkce Policie ČR patří boj proti terorismu, vyšetřování trestných činů, dohled nad bezpečností silničního provozu a mnoho dalších.

Jedním z úkolů Policie ČR, které plní dennodenně je i pátrání po osobách a věcech. V § 68/1 zák. č. 273/2008 Sb. O Policii České republiky se píše: *„Policie provádí jako součást plnění svých úkolů pátrání po osobách a věcech s cílem zjistit, kde se tyto osoby nebo věci nacházejí, nebo identifikovat osoby, mrtvol, části lidského těla anebo kosterního nálezu neznámé totožnosti“*. S tímto ustanovením se setkáváme ještě i v dalších právních normách a interních aktech, které jsou platné u PČR.

Pátrací a policejní akce patří mezi velmi náročnou a složitou činnost, která vyžaduje velmi dobrou připravenost policistů. Svoje nezastupitelné místo v tomto procesu má i spolupráce Policie ČR s dalšími složkami integrovaného záchranného systému a samozřejmě i s veřejností. Pro záchranu lidského života je vždy nutné učinit maximum i když některé pátrací akce končí tragicky. Po takových akcích nastupují komentáře v novinách a na internetu, kde řada rádoby „odborníků“, kritizuje práci záchranných složek, aniž by měli dostatečné informace. I s tímto přístupem se musí policie umět vypořádat, protože emotivní názory o policii budou vždy negativní. Přístup společnosti k policejní práci má široké spektrum názorů, které budou přetrvávat tak dlouho, dokud bude existovat policie jako instituce a viditelný aparát práva a pořádku.

Téma diplomové práce jsem si zvolil vzhledem ke skutečnosti, že u Policie České republiky pracuji něco přes dvě desítky let a za tu dobu jsem prošel různými funkcemi. Pátracích a policejních akcí jsem se nejprve účastnil jako řadový policista, později jako specialista psovod a v poslední době jako velitel těchto akcí. I přes toto široké spektrum činností nemůžu tvrdit, že už všechno znám. Naopak čím víc jsem

toho u policie zažil, tak mám pocit, že se musím neustále učit. Při pátracích akcích jsem nesčetněkrát zažil, že každá taková akce je individuální a nedá se jen tak jednoduše zařadit do nějaké škatulky. Samozřejmě, že je nutné vycházet z kvalitní teoretické přípravy, ale praxe pak následně ukáže jak jste na tom ve skutečnosti.

Cílem mé práce je přiblížit všem zájemcům problematiku pátracích a policejních akcí. Nejprve v teoretické rovině a následně pomocí jednotlivých případů srovnat a posoudit průběh a výsledky pátracích akcí v okrese Bruntál a zjistit připravenost policistů na zabezpečení a realizaci těchto akcí. Poté se důkladněji zamyslet ještě nad možnostmi zlepšení některých činností a následně navrhnout řešení.

1. Policie – význam a základní informace

1.1 Vznik Policie České republiky a její úkoly

Z Wikipedie a dalších encyklopedií se dozvíme, že „**Policie**“ (pochází z latinského slova *politia* = „veřejná správa“, které je odvozené od řeckého slova *polis* = město) je represivní složka státu, určená k udržování pořádku uvnitř státu a jeho vnitřní bezpečnosti, k ochraně práv, majetku a bezpečnosti občanů a ke stíhání pachatelů trestné činnosti. V rámci společnosti panuje na policii a její práci mnoho názorů, ať už kladných nebo záporných. Většinou záleží na situaci, ve které se občan i celková společnost nachází. Negativní názory na policejní práci pramení především z nedostatku znalostí o této specifické činnosti. Proto i na význam policie bude vždy pohlíženo z mnoha úhlů.

Počátek Policie České republiky (PČR) je datován dnem 15. července 1991, kdy na základě schválení zákona číslo 283/1991 Sb., o Policii České republiky, který schválila dne 21. června 1991 Česká národní rada, vznikla tato bezpečnostní složka. Vznikla z předchozích složek Sboru národní bezpečnosti. Z historického hlediska policejní složky působily na našem území v dobách rakouské monarchie, první republiky i protektorátu Čechy a Morava. V současné době je činnost PČR upravena novým zákonem č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, který se snaží v rámci realizace policejní reformy, zaměřit na úkoly zajištění bezpečnosti a nezabývat se dalšími úkoly, které nemají s hlavním úkolem nic společného. Od 1. ledna 2010 má policie čtrnáct krajských ředitelství. V loňském roce si PČR připomněla 20. výročí svého vzniku.

Policie České republiky (dále jen „policie“) je jednotný ozbrojený bezpečnostní sbor. (dle ustanovení § 1 zák.č.273/2008 Sb., o PČR). Dále se v uvedeném zákoně píše, že policie je podřízena ministerstvu vnitra, za činnost policie odpovídá policejní prezident a činnost policie řídí policejní prezidium.

Policie slouží veřejnosti. Jejím úkolem je chránit bezpečnost osob a majetku a veřejný pořádek, předcházet trestné činnosti, plnit úkoly podle trestního řádu a další úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti svěřené jí zákony, přímo použitelnými předpisy Evropských společenství nebo mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu. (dle ustanovení § 2 zák.č.273/2008 Sb., o PČR)

Policie plní zejména tyto úkoly:

- chrání bezpečnost osob a majetku
- spolupůsobí při zajišťování veřejného pořádku, a byl-li porušen, činí opatření k jeho obnovení
- vede boj proti terorismu
- odhaluje trestné činy, zjišťuje jejich pachatele, koná vyšetřování o trestných činech
- ve vymezeném rozsahu zajišťuje ochranu státních hranic
- zajišťuje ochranu ústavních činitelů a ochranu zastupitelských úřadů, ochranu sídelních objektů Parlamentu, prezidenta republiky, Ústavního soudu, Ministerstva zahraničních věcí, Ministerstva vnitra a dalších objektů
- dohlíží na bezpečnost a plynulost silničního provozu
- odhaluje přestupky a projednává některé přestupky
- vyhlašuje celostátní pátrání
- ve spolupráci s obcemi se podílí na zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku
- plní úkoly státní správy a další(Policie ČR, <http://policie.cz/>,3.1.2012)

1. 2 Předpoklady k přijetí k Policii České republiky

Získávání a výběr nových policistů je úkolem personálních oddělení jednotlivých krajských ředitelství PČR. Policisté jsou ve služebním poměru, který upravuje zákon číslo 361/2003 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Uchazeči, kteří mají zájem pracovat u policie musí splňovat následující **podmínky**:

- občanství České republiky
- věk nad 18 let
- bezúhonnost
- minimálně střední vzdělání s maturitní zkouškou
- není členem politické strany nebo politického hnutí
- nevykonává živnostenskou nebo jinou výdělečnou činnost a není členem řídicích nebo kontrolních orgánů právnických osob, které vykonávají podnikatelskou činnost.

Dále musí uchazeč splňovat **fyzickou, zdravotní a osobní způsobilost**. Fyzická způsobilost se prověřuje pomocí testů tělesné zdatnosti. Zdravotní způsobilost je posouzena policejním lékařem, kde probíhá i vyšetření zaměřené na zjištění přítomnosti omamných a psychotropních látek. Osobní způsobilost je prověřována policejním psychologem, za pomoci psychologických testů a vyšetření.

Policie zahájí přijímací řízení s uchazečem, který předložil písemnou žádost o přijetí a tato byla zaregistrována. Poté je uchazeč vyzván, aby se dostavil k osobnímu pohovoru na personální oddělení. Při pohovoru je nutné předložit občanský průkaz, doklad o nejvyšším dosaženém vzdělání a vojenskou knížku (pouze u uchazečů, kteří ještě absolvovali vojenskou základní službu). V dalším kole přijímacího řízení je zájemce požádán o napsání vlastního životopisu, vyplnění osobního dotazníku a předložení těchto dokladů: rodný list, výpis ze zdravotní dokumentace registrujícího lékaře, doklad o dosavadní praxi, souhlas s poskytováním a zpracováním osobních údajů a čestné prohlášení o tom, že uchazeč není členem politické strany. Přijímací

řízení obvykle trvá tři měsíce. Policie nemůže odepřít přijetí do služebního poměru z důvodů věku, rasy, barvy pleti, pohlaví, sexuální orientace, víry a náboženství, politického nebo jiného smýšlení, národnosti, etnického nebo sociálního původu, majetku, rodu, manželského a rodinného stavu nebo povinností k rodině, jakož i z důvodů členství v odborových organizacích a jiných sdruženích s výjimkou případů, které stanovuje zákon o služebním poměru nebo zvláštní právní předpis. (dle ustanovení § 16 odstavce 4 zákona č.361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů)

Z důvodu, že na služební poměr není právní nárok, se zájemcům nedoporučuje v průběhu přijímacího řízení ukončit stávající pracovní poměr. Obě strany mohou od přijímacího řízení kdykoliv v jeho průběhu odstoupit. Policie je oprávněna si ověřit bezúhonnost žadatele vyžádáním opisu z evidence Rejstříku trestů a výpisu z evidencí vedených ministerstvem a dalšími orgány veřejné správy. Dále je občan před přijetím k policií písemně seznámen s textem služebního slibu, který se považuje za složený, podpisem uchazeče. Personální oddělení nové uchazeče také seznámí s místem služebního působiště, předpokládaným dnem vzniku služebního poměru, služebním zařazením, výši služebního příjmu, dobou trvání služebního poměru, délkou dovolené, podmínkami výkonu služby a podmínkami skončení služebního poměru.

Vznik služebního poměru je přesně uveden v § 17 zák. č. 361/2003 Sb., o služebním poměru, kde se píše, že služební poměr vznikne dnem uvedeným v rozhodnutí služebního funkcionáře s personální pravomocí, kterým je policista k určenému datu ustanoven na služební místo. Nejprve je služební poměr s policistou uzavírán na dobu určitou v trvání 3 let. Do služebního poměru na dobu neurčitou je policista zařazen až po úspěšném vykonání služební zkoušky a podle závěru služebního hodnocení, ve kterém dosahuje alespoň dobrých výsledků ve výkonu služby. Nově přijatí policisté jsou vysláni k absolvování základní odborné přípravy.

1. 3 Vzdělávání policistů

Vzdělávání policistů je velmi důležitou etapou pro přípravu na kvalitní plnění služebních úkolů a povinností po celou dobu trvání služebního poměru. Profesní příprava je chápána jako systém, který se vyvíjí v rámci potřeb v přímém výkonu služby. Profesní příprava se skládá z oblasti vzdělávání a oblasti výcviku. Tato příprava probíhá na policejních školách a ve školících střediscích jednotlivých krajských ředitelství.

Profesní příprava policistů ČR je tvořena dvěma částmi. První část je oblast vzdělávání, která se řídí koncepcí vzdělávání, schválenou vedením Ministerstva vnitra v květnu roku 1994. Druhá část je oblast služební přípravy, která se řídí nařízením ministerstva vnitra č. 63/2003 Sb., o provádění tělesné přípravy, střelecké přípravy, taktické přípravy a přípravy k použití donucovacích prostředků příslušníků PČR.

Podle koncepce Ministerstva vnitra z roku 1994 by měl profesní přípravu policistů tvořit postupný systém, který na sebe navazuje, a který svým obsahem garantuje přípravu policistů pro výkon policejních činností po celou dobu trvání služebního poměru. Úspěšnost této koncepce byla podmíněna efektivním rozložením obsahu potřeb připravenosti policistů do jednotlivých fází tohoto systému. (nařízení Ministra vnitra č. 47 z 2001 – základní odborná příprava)

Systém vzdělávání podle této koncepce zahrnuje tyto části:

- základní odborná příprava (ZOP)
- vyšší odborná příprava – přejmenovaná na další odbornou přípravu
- studium k doplnění nebo získání požadovaného stupně vzdělání

1. 3. 1 Základní odborná příprava

Všichni nově přijatí policisté musí nejprve absolvovat základní odbornou přípravu (ZOP), kterou upravuje nařízení ministerstva vnitra č. 47/2001 Sb.. Tato příprava se liší jak délkou tak zaměřením, podle konkrétního zařazení policisty do služby. Policista může být zařazen ke službě pořádkové, dopravní, cizinecké nebo ochranné službě.

Základní odborná příprava je rozdělena na dvě části:

- **Teoretická část** – probíhá v rozsahu cca 6 měsíců ve středních policejních školách MV Praze –Hrdlořezích, Brně, Holešově a Jihlavě. Studium na těchto školách je bezplatné, se stravováním a ubytováním. Policisté jsou vyučováni zejména v těchto předmětech – základy pořádkové a dopravní služby, kriminalistika, psychologie, právo, střelecká příprava, spojovací příprava, zdravotní příprava, tělesná příprava, výpočetní technika, český jazyk, cizí jazyk dle výběru (anglický nebo německý jazyk).
- **Praktická část** – probíhá ve školních policejních střediscích jednotlivých krajských ředitelství v trvání 3 měsíců. Policisté si zde zdokonalují teoretické znalosti v modelových situacích. Více se věnují praktickým činnostem. Jsou zařazováni do přímého výkonu u kmenových útvarů, kde se pod dohledem zkušených policistů seznamují s přímým výkonem služby.

Základní odborná příprava je velmi důležitá a jejím cílem je poskytnout novým policistům základní vědomosti, dovednosti a postoje, potřebné k výkonu policejní služby, včetně psychické stability v zátěžových situacích. Znalosti a dovednosti, které policista získá, musí být schopen realizovat v praxi a automaticky si uvědomit čtyři základní pilíře- **právní aspekt při řešení služebních úkolů, volbu vhodného chování, zvládnutí technických prostředků přidělených k výkonu služby a administrativní aspekt.**

1. 3. 2 Další vzdělávání policistů

Po absolvování základní odborné přípravy, nastupují policisté ke konkrétním útvarům, kde byli přiděleni a kde plní úkoly, které vyplývají se služebním zařazením. Jelikož se po určité době rozhodnou přejít k jiné službě, jsou povinni absolvovat další rekvalifikační specializační studia v délce 3 až 6 měsíců. V rámci dalšího odborného vzdělávání je vytvořen systém specializačních kurzů, které se zabývají konkrétní problematikou více do hloubky a odborněji, než v základní odborné přípravě.

Dalším profesním vzděláváním rozumíme vzdělávání poskytované osobám, které ukončily vzdělávání v systému počátečního vzdělávání. Označuje všechny formy profesního a odborného vzdělávání v průběhu aktivního pracovního života, po skončení odborného vzdělávání a přípravy na povolání ve školském systému.(PALÁN, LANGER, 2008, s. 96)

Mezi další vzdělávání patří vyšší odborné a vysokoškolské studium. Vyšší odborné studium poskytují především střední policejní školy. Vysokoškolské studium můžou policisté absolvovat především na Policejní akademii ČR, nebo na některých civilních vysokých školách, které na základě dohody s Ministerstvem vnitra zajišťují přípravu policistů ve studijních oborech upravených pro potřebu policejní činnosti.

Policejní akademie ČR v současné době poskytuje svým studentům akreditovaný bakalářský, magisterský a navazující doktorský studijní program v oboru „Bezpečnostně právní studia“. Kromě toho každoročně vydává Katalog dalšího odborného vzdělávání, ve kterém nabízí krátkodobé i dlouhodobé kurzy celoživotního vzdělávání. Na základě usnesení vlády č.349/2001 Sb.- Systém vzdělávání pracovníků ve veřejné správě a o veřejné správě, Policejní akademie realizuje celoživotní vzdělávání, vycházející z **Koncepce celoživotního povinného vzdělávání příslušníků a zaměstnanců Policie ČR a resortu vnitra.**

K dalšímu vzdělávání patří i zahraničně vzdělávací akce, které se uskutečňují převážně v rámci Středoevropské policejní akademie Mitteleuropäische Polizeiakademie(MEPA) a Evropské policejní akademie (CEPOL).

2. Speciální činnosti Policie ČR

2.1 Pátrací a policejní akce

Pod pojmem „speciální činnosti“ si spousta lidí představí především sledování osob, odposlouchávání telefonů, různé špionážní techniky a finty, které jsou obecně známy z literatury a filmů. Tyto „speciální činnosti“ jsou velmi zajímavé, ale rozsah speciálních činností u PČR je mnohem širší. Výčet a problematika těchto činností zabere stohy popsaných listů v různých písemnostech a od mnoha autorů. Mezi speciální činnosti PČR patří také pátrací a policejní akce. Obě činnosti mohou probíhat společně nebo odděleně.

Pátrací a policejní akce jsou velmi náročné situace, kdy jsou k plnění řady úkolů potřebné větší síly a prostředky. Řízení a organizace těchto významných akcí vyžaduje velmi kvalitní vedení. Pro rozhodování a opatření, které činí velitelé těchto pátracích a policejních akcí, je proto nutné znát několik základních platných norem. Především se jedná o zákon č. 273/2008 Sb., o Policii ČR, zákon č. 141/1961 Sb., trestní řád, zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému, zákon č. 84/1990 Sb., o právu shromažďovacím, závazný pokyn policejního prezidenta (dále jen ZPPP) č. 135/2010 Sb., o pátrání, ZPPP č. 10/2009 Sb., o zajišťování vnitřního pořádku, Typová činnost složek při společném zásahu: „Záchrana pohřešovaných osob-pátrací akce v terénu“ a další související předpisy. Tento výčet je základní verzí, se kterou by se měl seznámit každý velitel pátrací a policejní akce. Samozřejmě, že tento výčet není kompletní, proto je nutné se vždy před konkrétní akcí, pokud to situace dovolí, s dalšími navazujícími předpisy.

V následujících kapitolách budou podrobněji popsány výše uvedené předpisy a pokyny, z kterých je patrné, co všechno je nutné k provedení pátrací a policejní akce.

2. 2 Pátrání

Pátrání patří mezi hlavní úkoly Policie ČR. Tato policejní činnost je přesně definována v zák. č. 273/2008 Sb., o PČR . Policie provádí jako součást plnění svých úkolů pátrání po osobách a věcech s cílem zjistit, kde se tyto osoby nebo věci nacházejí, nebo identifikovat osoby, mrtvoly, části lidského těla anebo kosterního nálezu neznámé totožnosti.(§ 68 zákona č. 273/2008 Sb., o PČR)

Na výše uvedený zákon navazuje další předpis, který používá policie k pátrací činnosti, kdy se jedná o **Závazný pokyn policejního prezidenta č. 135 ze dne 22. října 2010 o pátrání**. V tomto pokynu jsou podrobně rozepsány jednotlivé úkoly, které policie při pátrání provádí. Tento závazný pokyn je nezbytnou součástí všech organizačních článků PČR, které se na pátrání podílejí a je velmi nutné, aby s tímto pokynem byli seznámeni všichni policisté.

Pátrání lze definovat následujícími způsoby (Kovárník, 2002, s.9):

- a) Pátrání po osobách a věcech a získávání informací k totožnosti je činností policie a inspekce v boji proti kriminalitě, směřující k vypátrání osob a věcí, ke zjištění totožnosti neznámých osob, nalezených mrtvol neznámé totožnosti, části lidského těla a kosterních nálezů.
- b) Pátrání lze vymezit jako systém preventivních, organizačních, operativně pátracích, administrativně evidenčních a jiných opatření a vyšetřovacích úkonů prováděných policií a inspekcí k nalezení osob, které se skrývají v úmyslu vyhnout se trestní odpovědnosti, výkonu trestu nebo splnění jiné zákonné povinnosti, pohřešovaných osob a věcí, jejichž je třeba pro boj s trestnou činností či pro jiný společensky závažný úkol.

2. 2. 1 Objekty pátrání jsou:

- **Osoby** – hledané, pohřešované, dítě v ohrožení, neznámé totožnosti, pobyt osob.
- **Tělesné ostatky** - mrtvoly, části lidského těla nebo kosterní nález, jejichž totožnost nebyla v průběhu ohledání a prvotních úkonů zjištěna.
- **Věci** – které byly odcizeny, jsou neoprávněně drženy nebo užívány, pohřešovány nebo ztraceny, s nimiž byla spáchána trestná činnost, které jsou hledány za účelem zajištění důkazů v trestním řízení, které byly nalezeny nebo zajištěny a jejich původ a majitel není znám, zbraně, předměty kulturních statků a věci ,které s přihlédnutím k jejich nebezpečnosti, významu obsahu z hlediska veřejného zájmu nebo hodnotě mohou být zneužity, popřípadě mohou způsobit závažný následek na zdraví osob či značnou škodu na majetku.(ZÁVAZNÝ POKYN POLICEJNÍHO PREZIDENTA č.135/2010 Sb., s.2-5)

2. 2. 2 Základní pojmy:

a) hledanou osobou

- osoba podezřelá z trestného činu, na kterou vydal státní zástupce předchozí souhlas k jejímu zadržení,
- osoba k vydání, na kterou vydal státní zástupce příkaz k zadržení,
- obviněný ze spáchání trestného činu, na kterého vydal soud příkaz k zatčení,
- odsouzený, na kterého vydal soud příkaz k dodání do výkonu trestu odnětí svobody,
- osoba, na kterou byl vydán evropský zatýkací rozkaz a u kterého dožadujícího strana požádala o pátrání, její zatčení a předání,

- osoba, na kterou byl vydán mezinárodní zatýkací rozkaz a u které dožadující strana požádala o pátrání, její zatčení a vydání,
- odsouzený, obviněný nebo obžalovaný, který uprchl ze zařízení pro výkon trestu odnětí svobody nebo pro výkon vazby, nevrátil se z přerušení výkonu trestu odnětí svobody nebo z povoleného volného pohybu mimo věznici,
- voják v činné službě, který se svémocně vzdálil a vyhýbá se vojenské službě, plnění vojenského úkolu nebo vojenských povinností, anebo se nevrátil z povoleného volna k vycházce nebo dovolené,
- osoba s prokazatelně zjištěnou nakažlivou chorobou, která uprchla zdravotnického zařízení, nebo osoba, která se na výzvu lékaře odmítá podrobit léčbě prokazatelně zjištěné nakažlivé choroby, jestliže na tuto osobu nebyl prozatím vydán státním zástupcem předchozí souhlas k jejímu zadržení,
- osoba, která uprchla ze zařízení pro zajištění cizinců, (ZPPP č.135/2010 Sb., s.2-3)

b) pohřešovanou osobou

- osoba, k níž bylo učiněno oznámení o pohřešování, není známo místo jejího pobytu a není podezřelou,
- svěřenec školského zařízení pro výkon ústavní výchovy a preventivně výchovné péče (dále jen „školské zařízení“), který má soudem nařízenou ústavní výchovu a školským zařízením bylo učiněno oznámení o jeho útěku,
- žadatel o udělení azylu, který v průběhu řízení o udělení azylu svévolně opustil azylové zařízení (dále jen „uprchlík“)

c) dítětem v ohrožení

- pohřešovaná osoba mladší 15 let, která
 1. se vzhledem ke svému věku může stát obětí nešťastné náhody,
 2. postrádá přístup k životu potřebným lékům
 3. je prokazatelně fyzicky či psychicky handicapovaná, nebo
 4. se stala obětí únosu

a v případech hodných zvláštního zřetele, také pohřešovaná osoba starší 15 a mladší 18 let,(ZPPP č.135/2010 Sb., s.3)

d) zbraní

- střelná zbraň, střelivo, výbušnina nebo bezpečnostní materiál,

e) identifikačními údaji

1. osoby, zejména
 - 1.1 příjmení, jméno, rodné a další příjmení,
 - 1.2 pohlaví,
 - 1.3 rodné číslo,
 - 1.4 datum a místo narození,
 - 1.5 státní občanství,
 - 1.6 příjmení a jméno rodičů, partnera a dětí,
 - 1.7 čísla osobních a jiných dokladů,
 - 1.8 místo pobytu
 - 1.9 přezdívky a falešná jména včetně variant jejich psané podoby,

1.10 popis osoby včetně zvláštních znamení a tetování, stomatologický záznam, popis oblečení apod.

1.11 fotografie, videozáznam nebo jiný obrazový záznam osoby,

1.12 popis, nákres nebo obrazový záznam věcí, které měla osoba u sebe,

1.13 daktyloskopické otisky,

1.14 pachové stopy,

1.15 biologické materiály nebo profil DNA,

1.16 vzorky písma,

1.17 údaje o vrozených vadách nebo o vadách v důsledku nemoci, úrazů,

operačních nebo jiných léčbou vzniklých změn na těle a tělesných

orgánech,

2. zbraně – druh, značka výrobce, vzor, ráže výrobní číslo, specifické individuální znaky,

3. ostatní věci – druh, výrobní značka, výrobní nebo evidenční číslo, specifické individuální znaky,

f) mimořádným pátracím opatřením

opatření směřující k okamžitému plnění úkolů při pátrání po vybraných objektech pátrání na území České republiky trvajícím po dobu 30 dnů ode dne vyhlášení,

g) základním organizačním článkem

organizační článek policie zřízený k plnění základních úkolů služby pořádkové, dopravní a cizinecké policie v přímém výkonu služby,

h) územním odborem

oddělení obecné kriminální služby kriminální policie a vyšetřování územního odboru krajského ředitelství policie, oddělení obecné kriminality městského ředitelství policie nebo odbor obecné kriminality obvodního ředitelství policie (ZPPP č. 135/2010 Sb.,s 5)

ch) útvarem policie

organizační články útvarů policie plnící úkoly v přímém výkonu služby,(ZPPP č.135/2010 Sb., s.5)

i) útvarem služby s celostátní působností

Národní protidrogová centrála služby kriminální policie a vyšetřování, Útvar pro odhalování organizovaného zločinu služby kriminální policie a vyšetřování, Útvar odhalování korupce a finanční kriminality služby kriminální policie a vyšetřování, Úřad dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu služby kriminální policie a vyšetřování,

j) úřadem

úřad služby kriminální policie a vyšetřování Policejního prezidia České republiky,

k) cíleným pátráním

cílené, výkonné a intenzivní operativní pátrání po vybraných pohřešovaných osobách, dětech a pachatelích závažných trestných činů hledaných za účelem vypátrání, zadržení, zatčení, dodání do výkonu trestu odnětí svobody nebo do zařízení pro výkon ochranného opatření,

l) mezinárodním pátráním

pátrání prováděné na území České republiky na žádost příslušného zahraničního orgánu nebo pátrání prováděné na území cizích států na žádost justičního orgánu nebo

útvary policie zaslanou do zahraniční národní ústřednou Interpolu úřadu nebo národní centrálou SIRENE úřadu (dále jen „mezinárodní odbory úřadu“),

m) pátracím svazkem

specifický spis (podle spisového a skartačního řádu Policie ČR č.200/2007 Sb.), ve kterém se soustředí dokumenty k vyhlášenému pátrání (ZPPP č.135/2010Sb., s. 6)

2. 2. 3 Informační systémy

jsou to systémy, které jsou provozovány pro účely pátrání Policií ČR, mezi ně patří:

- a) informační systém, který se zabývá pátráním po osobách,
- b) informační systém, který se zabývá pátráním po vozidlech a registračních značkách,
- c) mezinárodní informační systém, který se zabývá mezinárodním pátráním po osobách, vozidlech, zbraních, dokladech a dalších vybraných kategoriích věcí (ZPPP č.76/2007 Sb., o činnosti národní centrály SIRENE odboru mezinárodní policejní spolupráce Policejního prezidia ČR a ZPPP č. 71/2010 Sb., o národní součásti Schengenského informačního systému)
- d) informační systém Interpolu, (ZPPP č.123/2010 Sb., o informačním systému INTERPOLU a ZPPP č. 78/2009 Sb., o činnosti národní ústředny INTERPOLU)
- e) databáze odcizených, zajištěných a nalezených věcí,
- f) informační systém, který má databázi pohřešovaných a nalezených zbraní,
- g) informační systém, který se zabývá pátráním po předmětech kulturní hodnoty, (ZPPP č.135/2010 Sb., s.7)

2. 2. 4 Subjekty pátrání a úkoly jednotlivých článků PČR

Jelikož jsou pátrací akce velmi náročné, a to jak časově, tak i plošně, je nutné, aby se zapojily a spolupracovaly i další složky **Integrovaného záchranného systému** (dále jen IZS). K základním složkám IZS patří: Policie ČR, Hasičský záchranný sbor (HZS), Zdravotní záchranná služba (ZZS) a místní jednotky požární ochrany (JPO), které jsou zřízené v jednotlivých obcích pro plošné pokrytí.

Mezi další složky, které mohou plnit úkoly týkající se pátracích akcí patří: Městská policie (MP), Armáda České republiky (AČR), Vojenská policie, Horská služba ČR, Český červený kříž (ČČK), různé kluby a svazy záchranných brigád kynologie ČR, Báňská záchranná služba, Vodní záchranná služba Českého červeného kříže a další specializované složky a dobrovolná občanská sdružení, které se zabývají záchrannou problematikou.

Podle ustanovení § 1 zákona číslo 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, tento zákon vymezuje integrovaný záchranný systém, stanoví složky integrovaného záchranného systému a jejich působnost, pokud tak nestanoví zvláštní předpis, působnost a pravomoc státních orgánů a orgánů územních samosprávných celků, práva a povinnosti právnických a fyzických osob při přípravě na mimořádné události a při záchranných a likvidačních pracích a při ochraně obyvatelstva před a po dobu vyhlášení stavu nebezpečí, nouzového stavu, stavu ohrožení státu a válečného stavu (zák.č.239/2000 Sb., s.1)

Podle výše uvedeného zákona může velitel pátrací akce použít a prostřednictvím operačního centra požádat o poskytnutí plánované pomoci. Konkrétně dle ustanovení § 21 zák.č.239/2000 Sb. o IZS.

Každý organizační článek PČR plní konkrétní úkoly v rámci pátrání především podle závazného pokynu policejního prezidenta č.135/2010, o pátrání. Mezi takové všeobecné úkoly patří: přijetí konkrétního oznámení, žádost o vyhlášení pátrání, kontrola údajů v pátracích systémech, doplnění nových zjištěných údajů, organizování a koordinace pátrací akce, spolupráce se složkami IZS a mnoho dalších úkolů.

2. 2. 5 Formy pátrání

Mezi **formy pátrání** patří:

- a) osobní pátrání, kterým se rozumí každodenní cílevědomá činnost policisty spočívající v aktualizaci pátracích pomůcek a využívání prostředků pátrání při plnění služebních povinností,
- b) kontroly osob a věcí podle zák.č.273/2008 Sb., o PČR,
- c) domovních a osobních prohlídek podle zák.č.141/1961 Sb., trestní řád,
- d) cíleného pátrání,
- e) pátrací akce, kterou se rozumí jednorázové časově a prostorově omezené nasazení většího počtu sil a prostředků směřující k vypátrání objektu pátrání; organizace a řízení pátrací akcese provádí podle ZPPP č.10/2009 Sb., o zajišťování vnitřního pořádku a bezpečnosti,
- f) přeshraničního pronásledování podle § 435 zákona č. 141/1961 Sb., ve znění zákona č. 539/2004 Sb. a podle ZPPP č. 181/2007 Sb., o přeshraničním pronásledování,(ZPPP č. 135/2010 Sb., s.13)

2. 2. 6 Prostředky pátrání

K úspěšnému zvládnutí pátrací akce patří také využití pátracích prostředků. Mezi **prostředky pátrání** patří zejména:

- a) pátrací pomůcky,
- b) informační systémy,
- c) podpůrné operativně pátrací prostředky,
- d) zveřejnění v hromadných sdělovacích prostředcích,
- e) služební psi,

- f) kriminalistickotechnické prostředky podle ZPPP č. 100/2001 Sb., ke kriminalistickotechnické činnosti PČR, ve znění pozdějších předpisů,
- g) služební vrtulníky,
- h) další technické prostředky(ZPPP č. 135/2010 Sb., s.13-14),
- i)

Podle Makeše(2009, s.10-13)pro potřeby pátracích akcí po pohřešovaných osobách v terénu jsou v ČR dostupné následující prostředky:

- Pátrací rojnice osob, jejímž principem je řada osob s vhodně volenými rozestupy, která postupuje terénem a každá osoba zařazená do rojnice opticky prohledává své okolí.
- Pátrači v letadlech a vrtulnících – vrtulníky zpravidla zajišťuje letecká služba PČR(nařízení Ministerstva vnitra č. 49/2009 Sb., kterým se upravuje poskytování letecké podpory policejními vrtulníky).Jejich využití velmi ovlivňuje nepříznivost počasí a snížená viditelnost.
- Motorizované hlídky – použití k pevným i pohyblivým pozorovacím činnostem hlídek s možností rychlého přemístění a prohledávání prostorů v okolí pozemních komunikací.
- Pátrači na koních – lze především využít k rychlému propátrání přehledných, ale pro techniku dostupných prostorů. Koňmi disponují oddělení jízdní Policie ČR a jízdní oddíly Městské Policie.
- Stacionární hlídky – pozorovací hlídky se využívají pro uzavření prostoru pravděpodobného výskytu pohřešované osoby.
- Pěší hlídky – pohyblivé hlídkuje možné použít na střežení hranice propátrávaného prostoru, a také k provedení průzkumu vytipovaných míst nepřístupných pro motorová vozidla nebo koně.

- Potápěči – bývají povoláni, jestliže se v propátrávaném prostoru nalézají vodní plochy.
- Lezecké skupiny – zajišťují propátrávání běžně nedostupných skalních terénů a jeskyní. Pracovníci musí být pro práci ve výškách a nad volnou hloubkou dostatečně vybaveni a vycvičeni. Těmito specialisty disponuje zejména PČR, HZS, Sdružení speleologů, Horská služba a Armáda ČR.
- Technické pátrací prostředky – se používají zejména pro zlepšení pozorovacích schopností člověka při vizuálním pátrání. Za tmy lze pátrání provádět pomocí výkonných světlometů, noktovizorů nebo termovize. Pro denní pozorování lze využít dalekohled.
- Kynologické pátrací týmy (KPT) – použití speciálně vycvičených psů velmi zkracuje dobu nalezení pohřešovaných a utonulých osob. Pes je nepostradatelný pomocník člověka při pátracích a policejních akcích.(V. Makeš,2009, s. 10-13)

2. 2. 7 Pátrací pomůcky

V ZPPP č. 135/2010 Sb., o pátrání se v článku 14 hovoří, že „ Pátrací pomůckou, jejímž účelem je usnadnit plnění úkolů policie při pátrání po osobách a věcech, je manuálně či elektronicky vedený:

- a) přehled objektů pátrání – vedou se informace o hledaných a pohřešovaných osobách,
- b) přehled zájmových provozoven – vedou se informace o živnostenských provozovnách, ve kterých probíhá výkup použitého zboží(např. zastavárny, bazary, autobazary) a o objektech, v nichž se nacházejí předměty kulturní hodnoty(galerie, muzea, kostely a další)“.

K dalším pomůckám, které jsou nezbytné pro pátrací a policejní akce patří speciální velitelské vozidlo zvané MKKC – Mobilní, kontaktní a koordinační centrum. Toto

speciální vozidlo PČR, splňuje přísná kritéria pro použití v náročném terénu a za jakýchkoli klimatických podmínek. Je vybaveno pracovním pultem s počítačem a tiskárnou, několika radiostanicemi, má vlastní centrálu pro výrobu elektřiny, zdravotnickým materiálem, mapovými podklady a GPS(global positioning system). Jako další pomůcku, kterou používají příslušníci PČR k pátracím akcím jsou speciální terénní vozidla, jejichž vybavení není tak rozsáhlé jako u vozidel MKKC, ale jejich využití je oceněno především v náročném členitém terénu. V rámci služebních dopravních prostředků jsou ještě u pátracích akcí využity terénní motocykly a v zimním období sněžné skútry

Základními pomůckami, bez kterých si nelze představit kvalitní provedení pátrací akce, jsou mapy a mapové podklady. O této pomůcce se hovoří v ZPPP č.58/2009 Sb., o grafických produktech. Organizaci, tisk a další úkoly provádějí policisté z pracoviště krizového řízení, kteří jsou odborně vyškoleni k těmto účelům a jsou nezbytnou součástí policejních a pátracích akcí.

Poslední důležitou pomůckou jsou prostředky spojení. Bez spojení se těžko organizuje pátrací a policejní akce. Všechny základní složky IZS v současné době používají moderní radiostanice digitálního systému „PEGAS“. Tento systém umožňuje komunikaci v celé rádiové síti více radiostanic i přímou komunikaci mezi dvěma radiostanicemi v jednom rádiovém směru.(V. Makeš, 2009, s.23-24)

V současné době vyspělé a moderní techniky jsou pátracími složkami využívány i mobilní telefony, jako prostředky spojení. Policie ČR může taktéž podle ustanovení § 68 odst. 2 zák.č.273/2008 Sb. o PČR, žádat o poskytnutí provozních a lokalizačních údajů od právnické nebo fyzické osoby, zajišťující veřejnou komunikační síť. Informace se poskytne ve formě a v rozsahu podle zákona č. 127/2005 Sb., Zákon o elektronických komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.

2. 3 Policejní akce

Pod pojmem „policejní akce“ je možné si představit jakoukoliv akci, které se účastní Policie ČR, avšak i tento název má svou definici a je jasně dán závazným předpisem. Hlavním předpisem Policie ČR, který se zabývá policejními akcemi, je Závazný pokyn policejního prezidenta (dále jen ZPPP) č.10/2009 Sb., o zajišťování vnitřního pořádku a bezpečnosti. Podle článku 1 „Tento závazný pokyn upravuje postup Policie České republiky (dále jen „dále jen policie“) při provádění opatření k omezení negativních jevů ovlivňujících bezpečnostní situaci, využívání pořádkových jednotek a antikonfliktních týmů při zajišťování vnitřního pořádku a bezpečnosti, organizaci pořádkových jednotek, jejich výzbroj, výstroj a materiální a technické zabezpečení.“

Předešlá kapitola se věnovala problematice pátracích akcí, avšak nebyly zde popsány jednotlivé kompetence velitele a řídicího štábu. K těmto účelům slouží výše uvedený závazný pokyn, jehož znalost je nutná jak při řízení pátrací akce, tak při řízení jakékoliv policejní akce. Dále je nutné znát ustanovení dle zákona o Policii ČR, kde je podrobně popsán zákrok pod jednotným velením. Z praxe je známo, že uřídit větší počet policistů je velmi náročná činnost a řada velitelů si vždy oddychne po ukončení takové akce, když dopadne dobře a bez problémů.

Pro pochopení dané problematiky je nutné se seznámit se základními pojmy policejních akcí, které jsou dané předpisem, a které je nutné znát, aby nedocházelo k omylům.

2. 3. 1 Základní pojmy

a) opatřením

1. bezpečnostní opatření prováděné policií a jinými subjekty(složky Integrovaného záchranného systému) k zajištění vnitřního pořádku a bezpečnosti,

2. policejní opatření prováděné policií k zajištění vnitřního pořádku a bezpečnosti,

3. **policejní akce**, kterou je jednorázová nebo časově omezená akce vyhlášená k provedení policejních opatření, kterou nelze zajistit běžným výkonem služby na určeném území, s nasazením zpravidla většího počtu sil a prostředků policie,

b) bezpečnostní situaci

aktuální stav veřejného pořádku a bezpečnosti v daném území,

c) pracovníkem

příslušník policie(dále jen „policista“) a zaměstnanec policie,

d) jednotným zákrokem

zákrok pod jednotným velením podle § 59 zákona č.273/2008 Sb., o PČR,

e) antikonfliktním týmem

skupina složená z určených policistů organizačních článků krajského ředitelství policie vyškolených k plnění daných úkolů s cílem účinněji předcházet protiprávním jednáním prostřednictvím transparentní preventivní činnosti policie,

f) koordinátorem antikonfliktního týmu

policista, který se v rámci krajského ředitelství policie podílí na koordinaci členů příslušného antikonfliktního týmu,

g) ředitelem

1. ředitel obvodního(městského) ředitelství policie,
2. ředitel krajského ředitelství policie,
3. ředitel útvaru policie s celostátní působností
4. policejní prezident
5. vedoucí policisté oprávnění k výkonu pravomoci policisty v bodu 1. až 4.,

h) pořádkovou jednotkou

speciální pořádková jednotka, která je organizačním článkem krajského ředitelství policie zřízena v souladu se vzorovou systemizací,

i) velitelem pořádkové jednotky

vedoucí speciální pořádkové jednotky uvedené v písmenu h),

j) velitelem opatření

vedoucí policista řídící opatření; zpravidla je jím ředitel uvedený v písmenu g).
(ZPPP č.10/2009 Sb., s.1-2)

2. 3. 2 Příprava na policejní akci

Pokud to stav a situace dovolí je fáze přípravy na policejní akci velmi důležitým procesem, ještě před započítím samotné policejní akce, která v řadě případů ovlivní celou policejní akci a všechny zúčastněné. Samozřejmě ne vždy nastane ideální stav, kdy má policie dostatek času na kvalitní a včasnou přípravu policejní akce. Avšak i při těchto neočekávaných událostí, musí jednotlivý policisté vědět, jaké jsou jejich konkrétní úkoly.

Příprava na policejní akci začíná zpravidla po přijetí informace, že dojde nebo už došlo k nějaké situaci, kde je nutné nasazení většího počtu sil a prostředků. Informace o takové akci může být přijata na operačním středisku na tísňové lince, nebo vlastním zjištěním organizačních článků nebo specialistů policie. Po zjištění informace o konání akce, kde by mohlo dojít k narušení veřejného pořádku a je nutné použití většího počtu policistů, je tato informace předána příslušnému území, kde je tato akce naplánována.

Mezi základní úkoly, které policie provádí v souvislosti s pořádáním větších akcí patří:

- a) opatří informace o akci od jejich organizátorů, případně svolavatele, jedná-li se o shromáždění osob, od příslušných útvarů policie a vhodných mimoresortních subjektů (zejména o předpokládaných počtech účastníků),
- b) jedná-li se o shromáždění osob, ověří, zda bylo oznámeno,
- c) všechny potřebné informace o akci předá služebním postupem všem útvarům policie, které je potřebují k plnění svých úkolů, zejména pak operačnímu odboru a příslušnému integrovanému operačnímu středisku, (ZPPP č.110/2009, s. 6)

Po vyhodnocení všech informací, které vedou k nasazení většího počtu sil a prostředků policejních složek (popř. dalších složek IZS), rozhodne příslušný vedoucí funkcionář policie, který po podrobném vyhodnocení konkrétní bezpečnostní situace, o vyhlášení opatření a následném vydání rozkazu opatření.

Podle čl.6 ZPPP č.10/2009 Sb., o zajišťování vnitřního pořádku a bezpečnosti, rozkaz k opatření obsahuje zpravidla:

- a) název opatření a cíl, kterého má být dosaženo,
- b) vyhodnocení získaných prověřených informací a charakteristiku očekávaného protiprávního jednání,
- c) čas a místo nasazení sil a prostředků policie, případně hranice uzávěry, úseky, podúseky, úpravu a omezení silničního provozu,
- d) určení velitele opatření, policistů řídicích jednotky určené k zákroku, případně určení štábu velitele opatření a jejich odpovědnosti za konkrétní úkoly,
- e) seznam nasazených sil a prostředků; jejich rozdělení, uspořádání a úkoly, včetně určení zálohy, včetně činnosti operačního střediska policie, zapojení pracovníků kontrolních útvarů a pracovníků oprávněných ke komunikaci se sdělovacími prostředky,
- f) způsob uvedení sil a prostředků do pohotovosti a místo jejich soustředění,
- g) stanovení místa a času instruktáže a určení, kdo ji provede,
- h) upřesnění výstroje a výzbroje, včetně technických prostředků a prostředků spojení, dopravních prostředků, dalších služebních pomůcek,
- i) plán spojení a způsob zajištění vzájemné informovanosti a součinnosti při výpadku spojení,
- j) logistické zabezpečení(místa odpočinku, stravování, sociální zázemí, případně ubytování) a zdravotnické zabezpečení opatření,
- k) další pokyny nezbytné k provedení opatření(např. způsob spolupráce s orgány samosprávy, státním zastupitelstvím a soudem).

2. 3. 3 Štáb policejní akce

K úspěšnému vedení policejní akce je nutné zřídit štáb. Zřizuje ho vedoucí funkcionář policie a plní zejména tyto úkoly:

a) v přípravném období

1. aktuálně vyhodnocuje bezpečnostní situaci,
2. upřesňuje síly a prostředky nasazené do opatření,
3. upřesňuje rozlohu území a seznam objektů, v nichž bude opatření provedeno,

b) v průběhu opatření

1. zpracovává podklady pro operativní rozhodování velitele opatření,
2. zajišťuje funkční spojení a koordinaci všech sil a prostředků podílejících se na opatření, průběžně zabezpečuje plnění hlásné povinnosti o vývoji bezpečnosti situace a reakcí na její vývoj s přednostním použitím datové komunikace,
3. zajišťuje součinnost s příslušným soudem, státním zastupitelstvím, orgány samosprávy, případně jinými orgány a subjekty,
4. vede dokumentaci průběhu opatření a soustřeďuje podklady pro závěrečné vyhodnocení,
5. plní další úkoly dle rozkazu ředitele nebo velitele opatření,

c) po skončení opatření

1. zpracovává na základě vlastních poznatků a shromážděné dokumentace komplexní vyhodnocení opatření,
2. prostřednictvím velitele opatření předloží řediteli, ve lhůtě jim stanovené, ke schválení závěrečnou zprávu s uvedením konkrétních výsledků opatření, případně návrhů pro další opatření. (ZPPP č.10/2009 Sb., s. 6-7)

2. 3. 4 Typový plán

Typový plán je základním výchozím dokumentem k provedení konkrétní policejní akce, jehož stupeň utajení se stanoví s ohledem na výskyt utajovaných skutečností. Obsahem typového plánu policejní akce je záměr stanovený na základě předpokládaných a opakujících se jevů, které negativně ovlivňují vývoj bezpečnostní situace v daném území.(L. Kovárník, 2002, s.63)

Typové plány se zpravidla zpracovávají ve struktuře:

- a) část textová, která obsahuje
 1. název opatření a cíl,
 2. určení místa kde proběhne policejní akce,
 3. vymezení sil a prostředků,
 4. úkoly a činnost služebních funkcionářů po vyhlášení policejní akce,
 5. činnost štábu, operačního střediska a dalších pomocných složek,
 6. plán součinnosti a spolupráce s mimoresortními orgány,
 7. plán spojení,
 8. plán materiálně technického zabezpečení policejní akce.

b) část grafická, která obsahuje

1. topografickou mapu území v příslušném měřítku,
2. překrývací fólie s vyznačením objektů, kde bude opatření provedeno a plánování rozmístěním sil a prostředků policie,
3. mapu rádiového pokrytí území s vyznačením míst, odkud není rádiové spojení dostupné,
4. další mapy, plánky, fotografie s případným zakreslením bezpečnostní situace, včetně zpracování údajů z písemných materiálů.

c) část pomocná, která obsahuje

1. přehled sil a prostředků, které má útvar policie k dispozici,
2. tabulka spojení, včetně náhradního spojení a prostředků utajeného spojení,
3. výkaz výsledků opatření,
4. další pomocné materiály dle rozhodnutí ředitele

Typové plány opatření jsou v listinné podobě k dispozici řediteli, příslušnému operačnímu středisku a veliteli konkrétního opatření; v elektronické podobě jsou přístupné na intranetových stránkách policie. Typové plány jsou průběžně aktualizovány na základě vyhodnocení předešlých opatření odpovědným pracovníkem určeným ředitelem. Obdobně jako typový plán lze využít soubor typové činnosti složek integrovaného záchranného systému při společném zásahu.(ZPPP č.10/2009 Sb., s. 7-8)

2. 3. 5 Instruktaž

Instruktaž je další nezbytná činnost, která se provádí na začátku policejní akce, aby byl každý policista seznámen s plněním konkrétních úkolů. Instruktaž těchto policistů provádí velitel opatření společně s některými členy štábu, kteří mají za úkol konkrétní problematiku (policista z krizového řízení, odboru vnitřní kontroly, preventivně-informačního odboru, odboru informatiky). Při instruktaži je taktéž provedena kontrola výstroje, výzbroje a služebních pomůcek u přítomných policistů.

Instruktaž obsahuje zejména:

- a) seznámení s bezpečnostní situací, bezpečnostními riziky, úkoly a cíli opatření, s velitelem opatření a dalšími policisty podílejícími se na řízení opatření,
- b) stanovení hlavních zásad postupu policie a úkolů k obnovení vnitřního pořádku a bezpečnosti, k zabránění páchání či pokračování v protiprávním jednání a stanovení alternativních způsobů postupu v případě změny bezpečnostní situace,
- c) způsob nasazení sil a prostředků policie, případně dalších zúčastněných subjektů a konkretizaci úkolů policistům podle jejich rozdělení do určených jednotek,
- d) místa dislokace, způsoby přesunu a následná rozmístění, případně ukrytí sil a prostředků policie,
- e) upřesnění signálů pro velení, součinnost a způsoby spojení,
- f) poučení o zdravotních rizicích zásahu a o použití osobních ochranných prostředků,
- g) stanovení použití donucovacích prostředků nebo zbraní, včetně upozornění na individuální odpovědnost za zákonnost a přiměřenost při jejich užití,
- h) postup v případě zranění policisty nebo osoby, proti níž byl zákrok veden,

- i) způsob a rozsah poskytování informací hromadným sdělovacím prostředkům,
- j) další taktické a řídicí zásady a úkoly.

O provedené instruktáži včetně výsledku kontroly policistů se zhotoví záznam.(ZPPP č.10/2009 Sb., s. 8-9)

2. 3. 6 Úkoly velitele policejní akce

Při provádění opatření velitel opatření zejména

- a) hodnotí bezpečnostní situaci a s přihlédnutím k charakteru a rozsahu opatření určuje postup při jeho realizaci, včetně součinnostních postupů, a dbá na dodržování přiměřenosti a zákonnosti postupu policie při opatření,
- b) koordinuje činnosti zajišťované štábem velitele opatření,
- c) stanoví zásady provedení zákroku proti pachatelům protiprávního jednání a organizuje zadržení či zajištění pachatelů protiprávního jednání a jejich eskortu do místa realizace,
- d) organizuje zajištění věcí pocházející z trestné činnosti, nebo kterými byla spáchána,
- e) průběžně zabezpečuje plnění hlásné povinnosti o vývoji bezpečnostní situace a přijímaných opatření,
- f) organizuje provádění dokumentace opatření, a to
 - 1. činnosti policie, zejména vydaných povelů, výzev, poučení a rozkazů,
 - 2. každého zákroku,
 - 3. protiprávního jednání osob,
 - 4. činnosti (nebo relevantní nečinnosti) dalších osob přítomných při opatření – organizátorů a pořadatelů.(ZPPP č.10/2009 Sb., s. 9)

2. 3. 7 Ukončení policejní akce

Každá policejní akce ať už pátrací nebo proti narušení veřejného pořádku jednou končí. Ukončit samotnou akci a nasazení konkrétních sil může jen velitel policejní akce.

Podle čl. 11 ZPPP č. 10/2009 Sb., o zajišťování vnitřního pořádku a bezpečnosti se píše, že:

- 1) o ukončení opatření, stejně jako o ukončení nasazení konkrétních sil a prostředků, rozhoduje velitel opatření,
- 2) ředitel neprodleně, nejpozději do sedmi kalendářních dnů po ukončení opatření, zajistí jeho vyhodnocení včetně předpokládané a uskutečněné součinnosti a spolupráce. Součástí vyhodnocení je dokumentace činnosti pořádkové jednotky a protiprávního jednání osob, včetně případných excesů s protiprávním jednáním policistů
- 3) veškeré dokumenty vzniklé v souvislosti s opatřením se evidují.

V teoretické části byl proveden výčet zákonných norem a závazných předpisů , které jsou již dané a v současnosti neměnné, proto je nutné se těmito předpisy při pátracích a policejních akcích řídit. Tyto teoretické předpisy vycházejí z praktických případů, které se udály a tvoří tak základní kameny pro tvorbu písemných norem. I přesto musí docházet vždy k vyhodnocení, jak je uvedeno v závěru teoretické části, aby v dalších policejních a pátracích akcích nedocházelo k chybám, které by pak mohly být příčinou fatálních následků a excesů.

Následující praktická část se bude zabývat čistě pátracími akcemi v podmínkách Policie ČR a to u okresu Bruntál, protože se v této lokalitě uskutečňují více rozsáhlejší pátrací akce než policejní akce typu rizikových fotbalových zápasů.

3. VÝZKUM

3.1 Vymezení cíle

Cílem této práce je pomoci vybraných případů pátracích akcí, které se uskutečnily v okrese Bruntál od roku 2005 do roku 2011, zjistit zda mají policisté při těchto pátracích akcích dobré podmínky k úspěšné realizaci těchto případů. Dále jsem chtěl zmapovat názory řadových policistů k velícím důstojníkům, těchto pátracích akcí, kdy se především jedná o naplánování, úkolování, velení, používání mapových podkladů, efektivnímu využití všech sil i prostředků a následnému vyhodnocení. Poté provést rozhovor a srovnání s názory vedoucích organizačních článků, kteří těmto pátracím akcím veleli, zda jsou dostatečně proškoleni z této speciální činnosti, nebo je nutné provést a navrhnout školení k této problematice.

3.2 Stanovení hypotéz

Cílem výzkumu je analýza, která má zjistit, zda-li nejsou velké rozdíly v názorech mezi řadovými policisty a velícími důstojníky na přípravu a průběh pátracích akcí, zda-li mají potřebné podmínky a pomůcky, jsou řádně vyškoleni či vzdělávání a zda umí s potřebnými pomůckami zacházet. Dále chci zmapovat, zda je zájem o školení v této problematice jak po stránce teoretické, tak i praktické.

Tímto bych chtěl potvrdit či vyvrátit následující hypotézy:

1. Domnívám se, že v současné době jsou podmínky a služební pomůcky pro policisty, kteří se podílejí na pátracích akcích v okrese Bruntál na velmi dobré úrovni a není potřeba tuto skutečnost zásadně měnit.

2. Dále se domnívám, že velící důstojníci při pátracích akcích nejsou dostatečně proškoleni, nedovedou plnohodnotně využít nabyté teoretické znalosti v praxi a především efektivně využít velené síly a prostředky v jednotlivých pátracích akcích.

3. Dále se domnívám, že současné školení a kurzy v rámci této problematiky, neposkytují dostatečné informace, a že většina policistů v okrese Bruntál neumí pracovat při pátracích akcích s mapovými podklady a potřebnými pomůckami.

3. 3 Volba konkrétní techniky výzkumu

Samotný výzkum má několik etap a vyžaduje od výzkumníka promyšlenou organizaci a plánování. Trvá zpravidla nějaký čas. Prováděný výzkum můžeme rozdělit do několika fází:

1. Stanovení výzkumného problému – zahrnuje formulaci co chci zkoumat, koho chci zkoumat, kdy a v jakých situacích.
2. Informační příprava výzkumu – studium informačních zdrojů, konzultace se zkušenějšími odborníky, účast na diskusích a seminářích apod.
3. Příprava výzkumných metod – promyslet, jak (čím) budu na výzkumnou otázku odpovídat, tzn. Volba vhodné výzkumné metody a v rámci ní výzkumný nástroj (v našem případě analýza významných pátracích akcí, zkonstruovaný dotazník a rozhovor)
4. Sběr a zpracování údajů – zahrnuje již konkrétní použití výzkumného nástroje. Získané údaje se registrují, zapisují a následně statisticky zpracovávají do tabulek a grafů.
5. Interpretace údajů – sesbíraná data je potřeba vysvětlit, dát do vztahu s dosavadními poznatky a uvést jejich využití v praxi.
6. Psaní výzkumné zprávy – vyvození závěrů a jejich zveřejnění.(GAVORA, 2000, s.15)

3. 4 Použité metody a techniky

Při zpracování uvedené problematiky jsem využil sociologické metody, zejména analýzu významných pátracích akcí v okrese Bruntál, anonymní dotazník, standardizovaný rozhovor, přímé pozorování a studium dokumentů.

Analýza významných pátracích akcí v okrese Bruntál, byla provedena u čtyř případů pátracích akcí, které se uskutečnily v letech 2005 až 2011, kdy se jednalo o významné akce většího rozsahu a to jak v rozloze, čase, tak ve větším nasazení sil a prostředků PČR i ostatních složek Integrovaného záchranného systému (dále jen IZS). Touto analýzou se zjišťovala připravenost policistů na zabezpečení a realizaci akce, a dále celkové podmínky PČR v okrese Bruntál pro uskutečnění těchto akcí. Při analýze jednotlivých případů bylo využito metody přímého pozorování, kdy jsem se těchto konkrétních případů účastnil (vždy v jiné roli) a také bylo využito studium jednotlivých dokumentů, které měly souvislost z uvedenými kauzami.

Anonymní dotazník byl sestavený tak, aby vyhovoval psychologickým i účelově technickým požadavkům. Dotazník měl 16 položek (viz. příloha č. 1), a bylo ho možné administrovat skupinově i individuálně. Anonymita dotazníku by měla poskytnou pravdivější a objektivnější odpovědi respondentů. Průměrná doba potřebná pro jeho vyplnění byla vymezena na 10 minut.

Standardizovaný rozhovor, u kterého byl vytvořen soubor pěti stejných otázek pro každého respondenta, byl použit pouze u vedoucích policistů, kteří jsou v okrese Bruntál veleni do velitelských funkcí a odpovídají za přípravu, průběh a vyhodnocení pátracích akcí. Průměrná doba pro tento rozhovor byla 20 až 30 minut.

3. 5 Kazuistika – výklad konkrétních případů

3. 5. 1 Pátrací akce po pohřešovaném dítěti – případ č. 1

Dne 5.6.2005 v 16:30 hod. bylo nahlášeno na místním obvodním oddělení, že rodiče pohřešují svou čtyřletou dceru, která si hrála za domem s ostatními dětmi a poté se někde za nejasných okolností ztratila.

Popis osoby: holčička ve stáří 4 let, 80 cm vysoká, štíhlé postavy, dlouhé světlé vlasy, modré oči, bez zvláštního znamení.

Popis oblečení: bílé tričko, červený svetřík, modré tepláky, sportovní obuv.

Na místo se nejprve dostavila hlídka místního obvodního oddělení a provedla prvotní úkony – vytěžení všech přítomných, zjištění co nejvíce informací a vyžádání posil na místo. Do místa pohřešování následně přijíždějí další policejní hlídky a organizují pátrací akci. Především je povolán psovod se služebním psem, který se snaží vyhledat pachovou stopu pohřešované dívky. Vzhledem k napjaté situaci na místě, účastní se pátrání i velká část občanů této obce, což komplikuje situaci policejním silám. Pátrání probíhá spíše chaoticky a neorganizovaně. Není zřejmé kdo této pátrací akci velí. Občané ve snaze pomoci, spíše svým chováním vytvářejí konfliktní situace, kdy někteří na místě jsou pod vlivem alkoholu.

Na místo jsou povoláni další psovodi se služebními psy, kteří se ihned zapojují do pátrání po pohřešované a rozdělují si plochy, které budou propátrávat. Vykazují nepovolané osoby z prostoru. Po dvaceti minutách je holčička nalezena v blízkosti lesního porostu jak spí v trávě. Policejní psovod, který jí našel se svým služebním psem okamžitě tuto dívčinu balí do své bundy a rychle se vrací k domu, kde už je na místě sanitka. Pohřešovaná dívka je naštěstí zdravá a nic se jí nestalo.

Vyhodnocení uvedené pátrací akce:

Přestože tato pátrací akce byla velmi úspěšná, její počátek a činnost na místě byl spíše chaotický a velmi nepřehledný. Vybavení jednotlivých policistů bylo standardní, pomůcky pro běžný výkon služby, bez využití topografických map. Z hlediska metodiky byla prováděna špatně a spíše policistům přálo více štěstí. Pátrací akce nebyla řádně koordinována a řízena.

3. 5. 2 Pátrací akce po pohřešovaném muži se psem – případ č. 2

Dne 23.1.2007 v 18:30 hod. bylo na obvodním oddělení v okrese Bruntál nahlášeno rodinnými příslušníky, že pohřešují svého syna, který se domů nevrátil z procházky se svým psem. Doma zanechal písemný vzkaz „Šel jsem do lesa se psem“. Na uvedenou procházku měl jít dne 23.1.2007 v 10:00 hod., kdy byl naposled spatřen některými sousedy z obce odkud pocházel. Od té chvíle se domů nevrátil a ani se příbuzným neozval. Cennosti, doklady a mobilní telefon zanechal doma. V minulosti nebyl nikdy pohřešován.

Popis pohřešovaného: muž ve věku 37 let, 172 cm hubené postavy, hnědočerných vlasů krátkého střihu, bez zvláštního znamení. Na krku řetízek s přívěskem ze žlutého kovu, s sebou psa – křížence černé barvy, střední velikosti.

Popis oblečení: tmavý kabát do pasu, světlé kalhoty asi rifle, zimní obuv, pletená černá čepice.

Prvotní úkony v místě pohřešování byly provedeny policisty z místně příslušného obvodního oddělení. Bylo prověřeno bydliště a nejbližší okolí. Telefonicky byly prověřeny všechny lékařské zařízení, zda se muž nenachází v některých z nich. Byly provedeny проверки nádraží, heren, ubytovacích zařízení, obchodů a dalších veřejně přístupných míst v okolí bydliště – vše s negativním výsledkem. Dále bylo provedeno pátrání v okolí obce policisty se služebními psy, avšak ani toto pátrání nepřineslo kladný výsledek. Povětrnostní podmínky byly velmi špatné – silné sněžení s poryvy větru, mlha, venkovní teplota - 10 stupňů C. Prvotní pátrací akce, které se účastnilo celkem 10 policistů a 10 místních občanů, byla neúspěšná. Tato akce skončila v 01:30 hod. dne 24.1.2007.

V pátrací akci bylo následně pokračováno dne 24.1.2007 od 09:00 hod., kdy nejprve byly seskupeny potřebné síly a prostředky, které se této akce účastnily. Velitel pátrací akce měl k dispozici celkem 25 policistů, 6 policistů se služebními psy a 15 dobrovolných hasičů. Pátrací akce probíhala v době od 09:00 hod. do 17:00 hod., kdy výsledek byl negativní a pohřešovaný nebyl nalezen. Vytýčená místa pátrací akce byla propátrávána velmi neorganizovaně, jelikož velitel akce policisty rozdělil do několika skupin, avšak tyto skupiny se nemohly vzájemně informovat vzhledem ke špatnému rádiovému spojení v této lokalitě. Dále nebyly velitelem akce vůbec využity mapové podklady dané lokality, tím docházelo k situacím, že po návratu na původní stanoviště nebylo možné přesně vyznačit, které prostory byly propátrány, a které nikoliv. Na místo nebyl přizván policista z krizového řízení, který by byl schopen tyto mapové podklady dodat. Vzhledem ke zhoršujícím povětrnostním podmínkám, které ohrožovaly i přítomné policisty (silný vítr, který vyvracel stromy v lesním porostu), byla pátrací akce ukončena. V následujících dnech byl vydán zákaz vstupu do lesních prostor vzhledem ke skutečnosti, že docházelo k padání stromů, pod tíhou těžkého sněhu. Policejní síly a složky IZS v následujících dnech neprováděly pátrací akce v lesních prostorách v blízkosti obce pohřešovaného.

Dne 4.2.2007 byl pohřešovaný muž nalezen mrtev v lesním porostu naproti obce, kde měl trvalé bydliště. U mrtvého byl nalezen jeho pes, který byl živý a od svého pána neodcházel, snažil se ho zahřívát. Muž zemřel bez cizího zavinění. Pohřešovaného našli občané z obce jeho trvalého bydliště, kteří sami podnikli pátrací akci v síle 30 lidí.

Vyhodnocení uvedené pátrací akce:

Bohužel tato pátrací akce nevyzněla pro Policii ČR jako úspěšná, jelikož plně nevynaložila veškeré své úsilí k úspěšnému a rychlému nalezení pohřešovaného. Přestože se provedenou soudní pitvou zjistilo, že pohřešovaný muž zemřel na zdravotní problémy ještě v den, kdy šel na uvedenou procházku, byly prováděné pátrací akce špatně. Velitel akce nekvalitně rozdělil policejní síly na menší skupiny, bylo špatné rádiové spojení, kterému nikdo nevěnoval pozornost, chyběly mapové podklady, byl vydán zákaz vstupu do lesních prostor (občané tento zákaz nerespektovali a

pohřešovaného našli), který dodržela PČR a následně zdůvodňovala svoji špatnou činnost. Následně byla tato policejní akce velmi kriticky hodnocena místními občany .

3. 5. 3 Pátrací akce po pohřešované ženě – případ č. 3

Dne 13.9.2009 v 19:43 hod. bylo telefonicky oznámeno na linku 158, ženou ročník 1977, která pracuje jako zdravotní sestra v Domě seniorů na Osoblažsku, že dne 13.9.2009 ve 12:30 hod. opustila tento Dům seniorů důchodkyně J.S. ročník 1937 a dosud se nevrátila.

Prvotní úkony na místě provedlo místně příslušné obvodní oddělení, kdy především zjistilo podrobný popis pohřešované osoby, místo kde byla naposled osoba spatřena, svědecké výpovědi přítomných osob a další důležité informace o pohřešované osobě(zdravotní stav, rodinný stav, zájmy, přátelé atd.). V součinnosti s výše uvedeným šetřením na místě, byly prováděny dozorčí službou telefonické prověrky v nemocnicích, lékařských a ubytovacích zařízeních. Dále byl o celé události informován vedoucí místního oddělení, který o celé situaci informoval důstojníka v dosahu pro okres Bruntál.

Popis pohřešované osoby: žena ve věku 72 let, 160 cm vysoká, podsaditá postava, krátké černé vlasy na bocích silně prošedivělé, pomalá chůze většinou se sepjatými dlaněmi za zády. Pohřešovaná je silná diabetička, neorientuje se v čase a prostoru. Popis oblečení: červená halenka s dlouhým rukávem, světle šedé kalhoty, sportovní obuv.

V 20:30 hod. se na místo dostavil vedoucí příslušného oddělení, který začal připravovat veškeré podklady pro realizaci pátrací akce. Dále se na místo postupně dostavili další policisté, kteří byli na základě pokynů důstojníka v dosahu velení do pátrací akce po pohřešované ženě. Na místo se také dostavil policista z krizového řízení se speciálním vozidlem, které je vybaveno radiostanicemi, GPS, počítačovou sestavou

s tiskárnou, mapovými podklady, zdravotnickým materiálem a dalšími pomůckami. Do místa se také dostavil důstojník v dosahu společně s policistkou specialistkou z odboru pátrání.

Celkové síly na místě: Štáb – důstojník v dosahu, vedoucí místního oddělení, policista z krizového řízení a policistka specializovaná na pátrání.

Členové: 16 policistů z organizačních článků okresu Bruntál, 4 psodvi se služebními psy, 10 dobrovolných hasičů z místní obce, 3 policisté z osádky vrtulníku.

Prostředky: 8 policejních vozidel, 1 speciální vozidlo PČR, 2 vozidla dobrovolných hasičů, hotovostní vrtulník Policejního prezidia.

Počasí a podmínky: venkovní teplota +1 st. C, bezvětří, jasno, noční doba, umělé osvětlení.

Po vyhodnocení veškerých informací začala nejprve pátrací akce v Domě seniorů a jeho blízkém okolí, kde byly opětovně prohledány všechny prostory. Postupně se pátrací akce rozšiřovala o jednotlivé sektory v rámci místní obce. Osádky se služebními vozidly projížděly všechny cesty a trasy. Veškeré informace byly hlášeny prostřednictvím radiostanic, tak aby o všech opatřeních a instrukcích byli informováni všichni členové pátracích týmů. Průběžně byly členy štábu vyhodnocovány všechny nové informace. Cestou operačního důstojníka byl na místo vyžádán vrtulník policejního prezidia s termovizní a plošným osvětlením. Tento vrtulník dorazil na místo pátrací akce do jedné hodiny od vyžádání. O celé akci byla taktéž vyrozuměna Polská policie, protože obec kde bylo prováděné pátrání se nachází v blízkosti státní hranice. Polská policie se zapojila do pátrací akce na území svého státu v blízkosti státní hranice s ČR. Pátrací akce přerušena a ukončena v 02:00 hod. dne 14.9.2009 s negativním účinkem- osoba nenalezena.

V pátrací akci pokračována dne 14.9.2009 v 08:00 hod., kdy se do této akce zapojilo celkem 40 policistů PČR, 30 dobrovolných hasičů, 52 policistů Polské

republiky a 21 dobrovolných hasičů Polské republiky. Opětovně byl na místo vyžádán vrtulník policejního prezidia.

Dne 14.9.2009 v čase 15:10 hod. byla za pomoci služebního psa nalezena pohřešovaná žena v blízkosti státní hranice s Polskou republikou. Pohřešovaná osoba byla nalezena živá a lehce podchlazená. Na místo byla přivolána rychlá záchranná služba, která provedla prvotní lékařské ošetření a poté byla pohřešovaná žena předána personálu Domu seniorů v dobrém zdravotním stavu.

Vyhodnocení uvedené pátrací akce:

Vzhledem k poskytnutým informacím od vyslechnutých svědků, kteří uvedli, že pohřešovaná žena je silná diabetička, která musí pravidelně užívat léky a stravu, jinak není téměř schopná chodit, pouze kratší vzdálenosti, se policisté soustředili při pátrání na okolí Domu seniorů a vyloučili pátrání ve vzdálenějších lokalitách. Podmínky, síly a prostředky měli přítomní velitelé a policisté na velmi dobré úrovni. Byla výborná spolupráce s Polskou policií. Přesto na místě došlo k několika nedostatkům a to především při propátrávání vytýčených lokalit mimo obec, kdy bylo zjištěno, že řada policistů není schopna pracovat s mapovými podklady a souřadnicemi, které poskytl policista z krizového řízení. Docházelo k vynechávání určitých lokalit při propátrávání terénem a bylo nutné se na tato místa vracet.

Pohřešovaná žena byla nalezena po 19 a půl hodinách ve vzdálenosti cca 13 km od místa trvalého pobytu. Přestože neměla u sebe potřebné léky, jídlo, pití a nebyla dostatečně oblečena vzhledem k venkovní teplotě, byla nalezena v pořádku a živá. Na tomto případě lze demonstrovat, že ne vždy platí daná pravidla.

3. 5. 4 Pátrací akce po ženě se sebevražednými úmysly – případ č. 4

Dne 2.7.2011 v 13:30 hod. přišel na obvodní oddělení okresu Bruntál nahlásit syn, že od 10:00 hod. dne 1.7.2011 pohřešuje svoji matku, která byla naposled spatřena v místní prodejně potravin. Událost přišel nahlásit až následující den s vysvětlením, že nejprve matku hledali všichni příbuzní a známí, když už si však nevěděli rady, rozhodli se tuto skutečnost ohlásit na policii.

O události ihned informován důstojník v dosahu, operační středisko PČR – Integrované bezpečnostní centrum v Ostravě a další složky. Na místo vyžádán pátrač PČR, policista z oddělení krizového řízení se speciálním vozidlem PČR, policejní psovodi se služebními psy a vrtulník Policejního prezidia.

Popis pohřešované osoby: žena ve stáří 52 let, 170 cm vysoká, střední plnoštíhlé postavy, černé krátké vlnité vlasy. Zvláštní znamení- jizva po amputaci prsu.

Popis oblečení. Pruhované triko s krátkým rukávem černobílé barvy, růžové ¾ kalhoty, botasky, u sebe mobilní telefon, růžová peněženka s nezjištěnou finanční hotovostí.

V e 14:30 hod. v místě posledního výskytu pohřešované provedení plánování pátrací akce. Štáb: důstojník v dosahu, policejní pátračka, policista z krizového řízení.

Členové: 20 policistů z obvodních oddělení a dopravního inspektorátu Bruntál, 9 psovodů se služebními psy, 3 policisté Policejního prezidia.

Prostředky: 10 služebních vozidel, 1 speciální vozidlo PČR, vrtulník Policejního prezidia

Počasí: jasno, bezvětří, venkovní teplota + 18 stupňů C.

Na základě požadavků cestou operačního střediska provedena lokalizace mobilního telefonu pohřešované, kdy byla dodána mapa prostoru, kde byl zachycen poslední signál z mobilního telefonu pohřešované, který byl v době pátrací akce již

nedostupný. Jako další informace k pohřešované osobě, bylo zjištěno, že si dne 1.7.2011 koupila v místních potravinách láhev tvrdého alkoholu a vyrazila k lesnímu porostu nad obcí. Dále bylo zjištěno, že pravděpodobnou motivací odchodu byly zřejmě neshody s přítelem a zdravotní i psychické potíže.

V rámci pátrací akce byly přítomným policistům předány mapové podklady lokality, ve které bude probíhat pátrání. Tyto mapové podklady byly zpracovány policistou z krizového řízení. Dále tento policista využil navigačních modulů GPS, které jsou vidět v mapových podkladech ve speciálním vozidle PČR, kdy je možné sledovat jejich pohyb v terénu a tím mít přehled kde se policisté nacházejí, a které prostory již byly propátrány.

Vrtulníkem a jeho osádkou byly propátrávány všechny příjezdové cesty a volné plochy v lesních porostech.

V 17.48 hod. dne 2.7.2011 byla pohřešovaná žena nalezena mrtvá v lesním porostu asi 2 km od obce, kde měla trvalé bydliště. Žena spáchala sebevraždu oběšením. Na místě nalezeny všechny předměty, které měla mít u sebe (mobilní telefon, peněženka, prázdná láhev od alkoholu). Pohřešovaná žena byla nalezena služebním psem, který tuto označil. Dále na místo přivolána výjezdová skupina, která si případ převzala.

Vyhodnocení uvedené pátrací akce:

Veškeré dostupné síly a prostředky této pátrací akce se na místo dostavily ve velmi krátkém čase, což je velmi pozitivní vzhledem ke skutečnosti, že řada psovodů byla z ostatních okresů. Na místě byl přítomen zkušený policista z krizového řízení se speciálním vozidlem, který uměl s těmito pomůckami pracovat, následně poskytl policistům v terénu kvalitní mapové podklady a celou situaci neustále monitoroval a včasně informoval velitele akce o všech změnách v terénu. Dále zde bylo vyhodnoceno kladně jasné rozdělení úkolů a jejich následné plnění. Bylo využito podkladů od operátora mobilní sítě. I přestože pohřešovaná osoba byla nalezená mrtvá, byla tato pátrací akce velmi rychlá a nasazené síly a prostředky byly využity efektivně a účelně.

3. 5. 5 Vyhodnocení kazuistiky

Při analýze významných pátracích akcí v okrese Bruntál, byla využita metoda přímého pozorování a studium písemných podkladů z jednotlivých kauz. K výzkumy byly vybrány čtyři významné případy, které se odehrály v okrese Bruntál v letech 2005 až 2011, kdy policie použila větší nasazení sil a prostředků, než je běžné. Každý případ byl vyhodnocen nejprve samostatně. Vyhodnocení jednotlivých kauz se zabývalo především podmínkami policistů pro pátrání, vybavením policistů, využitím služebních pomůcek a činností velitelů pátracích akcí.

Vyhodnocením a studiem všech vybraných pátracích akcí bylo zjištěno, že co se týče vybavení služebními pomůckami, podmínkami při pátrání, využití sil a prostředků PČR i ostatních složek IZS, tak je ve všech případech na dobré úrovni a postupně se rok od roku zlepšuje vzhledem k vývoji a modernizaci různých pomůcek.

Dále bylo zjištěno, že použití jednotlivých pomůcek (topografické mapy, moduly GPS) je složitější z hlediska zacházení u policistů a to jak u těch, kteří provádějí samotné pátrání v terénu, tak i u velitelů těchto akcí. Pouze u policisty z oddělení krizového řízení, byla zjištěna velmi odborná znalost v této problematice a následné využití v praxi.

Vyhodnocením vedoucích těchto významných pátracích akcí, bylo zjištěno, že pouze v jednom případě ze čtyř, byla pátrací akce dobře řízena a koordinována, kdy bylo využito dostatek sil a prostředků, efektivně využito všech nasazených prostředků a pomůcek. V ostatních případech bylo zjištěno, že velící policisté neznají dostatečně problematiku velké pátrací akce a neumí využít kvalitně všech dostupných prostředků. Přestože absolvovali za svou služební kariéru řadu školení, nebyla teorie úspěšně převedená do praxe.

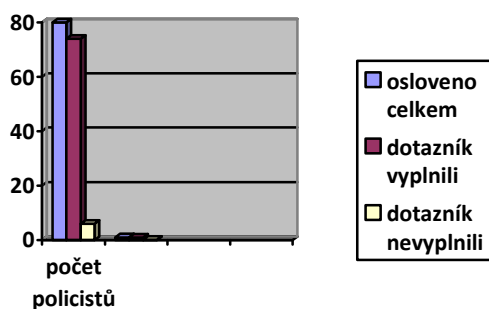
3. 6 Vyhodnocení písemné ankety a standardizovaných rozhovorů

Průzkumem, formou písemné ankety (viz. příloha A) byli osloveni policisté služebně zařazení u jednotlivých organizačních článků územního odboru PČR Bruntál. Jednalo se o policisty a policistky, kteří jsou služebně zařazení na různých funkcích a vykonávají činnost v terénu, ale i v kanceláři a v případě pátrací nebo policejní akce, jsou do těchto akcí veleni. Bylo osloveno celkem 80 policistů a policistek přímého výkonu, což je přibližně jedna třetina všech sloužících a polovina uniformovaných policistů, bez vedení jednotlivých organizačních článků. Z celkově oslovených 80 policistů a policistek, se ankety zúčastnilo 74 tj. 92,5 % (viz. tabulka č.1 a graf č.1).

Tabulka č. 1 Počet dotázaných policistů

	Počet policistů	%
Osloveno celkem	80	100 %
Dotazník vyplnili	74	92,5 %
Odmítli vyplnit	6	7,5 %

Graf č. 1 Počet dotázaných policistů

Z toho slouží 14,8 % policistů s délkou služby u PČR do 5-ti let, 42 % policistů s délkou do 10-ti let, 25,7 % policistů s délkou do 15-ti let a 17,5 % policistů s délkou služby nad 15 let. Nejvíce je tedy zastoupení policistů a policistek, kteří slouží u PČR do desíti let(viz tabulka č. 2).

Tabulka č. 2 Počet policistů podle pohlaví a délky služby u PČR

Délka služby u PČR	Muži	%	Ženy	%
do 5 let	10	13,5 %	1	1,3 %
do 10 let	23	31 %	8	11 %
do 15 let	17	23 %	2	2,7 %
nad 15 let	13	17,5 %		

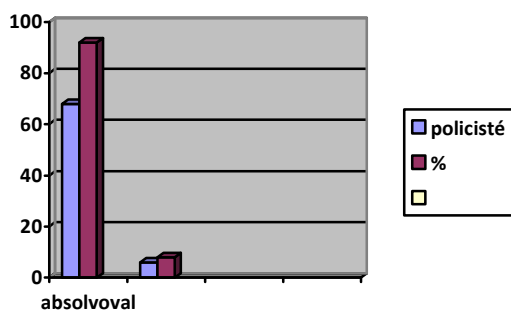
Na otázky účasti policistů na pátracích akcích a absolvování výuky v základní odborné přípravě věnující se problematice pátracích akcí, odpovědělo 100% ano.

V otázce absolvování školení nebo kurzu v průběhu služby v problematice pátracích a policejních akcí odpovědělo 92 % ano (viz. tabulka č. 3, graf č.2).

Tabulka č. 3 Počet policistů absolvujících kurz nebo školení v problematice pátracích a policejních akcí

absolvování kurzu	absolvoval	neabsolvoval
policisté	68	6
%	92 %	8 %

Graf č. 2 Počet policistů, kteří absolvovali kurz nebo školení v problematice pátracích a policejních akcí

Dalším dotazem na zjištění, kolik policistů projevilo zájem o školení v problematice pátracích akcí, vyslovilo 77 % ano a 23 % ne (viz. tabulka č. 4).

Tabulka č. 4 Počet policistů, kteří projevili zájem o školení v problematice pátracích akcí

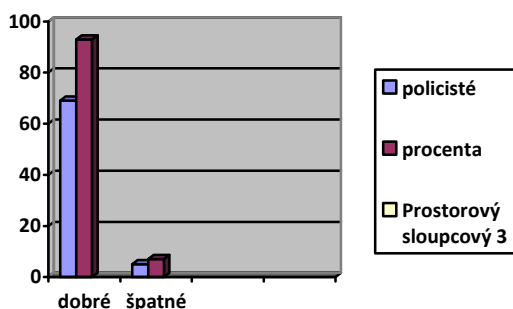
školení v problematice pátracích akcí	Ano	Ne
policisté	57	17
%	77 %	23 %

Otázkou zabývajícími se dobrými a špatnými podmínkami policistů při pátracích akcích v našem území, bylo zjištěno, že 93 % policistů odpovědělo, že mají dobré podmínky při plnění úkolů v souvislosti s pátrací akcí (viz. tabulka č.5 a graf č. 3).

Tabulka č. 5 Počet policistů hodnotící podmínky k pátracím a policejním akcím u územního odboru

hodnocení podmínek PA	dobré	špatné
policisté	69	5
%	93 %	7 %

Graf č. 3 Počet policistů hodnotící podmínky k pátracím a policejním akcím u územního odboru

Na otázku, která hodnotí odbornou připravenost policistů pro praktický výkon při realizaci pátracích akcí, odpovědělo 70 % policistů, že jsou dobře připraveni (viz. tabulka č. 6).

Tabulka č. 6 Počet policistů hodnotící odbornou připravenost pro praktický výkon při pátracích akcích

hodnocení odborné připravenosti pro PA	dobře připraven(a)	špatně připraven(a)
policisté	52	22
%	70 %	30 %

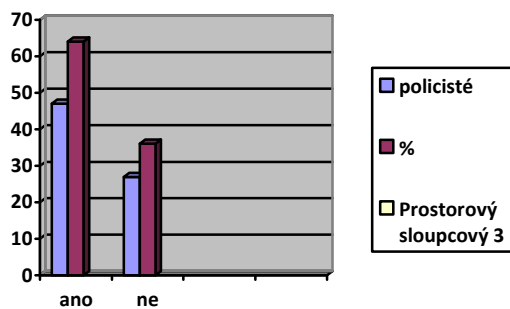
Na otázku, zda již policisté při pátrací akci veleli malé skupině policistů, odpovědělo 51 % ano a 49% policistů ne(viz. tabulka č. 7).

Tabulka č. 7 Počet policistů, kteří již veleli při pátrací akci malé skupině policistů

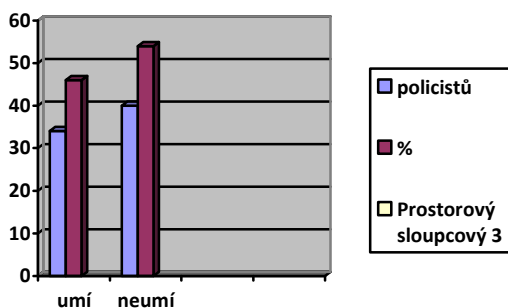
velení malé skupiny	Ano	Ne
policisté	38	36
%	51 %	49 %

Dalšími otázkami bylo zjištěno, že 64% policistů při pátracích akcích používá topografické mapy a 46% umí zacházet s topografickými pomůckami(viz. graf č. 4,5)

Graf č. 4 Počet policistů, kteří využívají při pátracích akcích topografické mapy

Graf č. 5 Počet policistů, kteří umí zacházet s topografickými pomůckami

Co se týče řádného vybavení a kvalitou služebních pomůcek, kterými jsou policisté vybaveni při pátracích akcích, tak 88% policistů odpovědělo, že kvalita služebních pomůcek je na dobré úrovni (viz. tabulka č. 8).

Tabulka č. 8 Počet policistů hodnotící kvalitu služebních pomůcek pro pátrací akci

kvalita služebních pomůcek při PA	dobrá	špatná
policeisté	65	9
%	88 %	12 %

Dalším dotazem bylo zjištěno, že 38 % policistů využívá při pátracích akcích modulu GPS a 62 % těchto pomůcek nevyužívá (viz. tabulka č. 9).

Tabulka č. 9 Počet policistů, kteří při pátracích akcích využívají moduly GPS

využití GPS při PA	využívají	nevyužívají
policeisté	28	46
%	38 %	62 %

Na otázku, která se týká jasných pokynů a schopnosti velet ze strany velících policistů při pátrací akci, tak aby řadoví policisté věděli jaké úkoly mají plnit, odpovědělo 68 % policistů, že kvalita řízení velících policistů je špatná a 32 % si myslí, že je dobrá.

Otázkou, která se zabývá zvýšením odborných znalostí v problematice pátracích akcí ze strany PČR směrem ke svým zaměstnancům si 64% policistů myslí, že se PČR snaží zvyšovat tuto odbornou znalost u výkonných policistů(viz. tabulka č. 10).

Tabulka č. 10 Počet policistů hodnotící zvyšování znalostí v problematice pátracích akcí u PČR

zvyšuje PČR znalosti policistů v problematice PA	zvyšuje	nezvyšuje
policistů	47	27
%	64 %	36 %

Standardizovaný rozhovor

Při zpracování problematiky policejních a pátracích akcí v podmínkách PČR jsem použil standardizovaný rozhovor (viz. příloha B) jako jednu z metod dotazování při výzkumu. Tuto metodu jsem použil pouze při rozhovorech s jednotlivými vedoucími organizačních článků našeho územního odboru, kterým jsem pokládal stejné otázky, které se týkají policejních a pátracích akcí v našem regionu. Celkem bylo vybráno 5 respondentů. Po uskutečněných rozhovorech, které jsem prováděl s každým s respondentů vždy samostatně, jsem provedl porovnání výsledků anonymní ankety, která byla prováděna u policistů na základních útvech, s výsledky standardizovaných rozhovorů s veliteli těchto opatření, především u otázek podmínek, připravenosti, využívání a ovládání pomůcek, i hodnocení umění velet policistům při těchto akcích.

Vyhodnocení otázek standardizovaných rozhovorů

Na otázku „Jak dlouho jste ve vedoucí funkci“ odpověděli čtyři vedoucí nad pět let a jeden vedoucí, že ve velitelské funkci slouží do pěti let.

Co se týče otázky zda „Absolvoval jste nějaký kurz, školení, nebo zaměstnání, který se zabývá řízením větších a významných pátracích a policejních akcí s pohledu velitele akce“, pouze jeden vedoucí odpověděl, že se takového odborného školení zúčastnil a mohl si ho ověřit v praxi. Další čtyři vedoucí zatím žádný kurz dle položené otázky neabsolvovali.

Na otázku „Myslíte si, že jste dostatečně teoreticky i prakticky vybaven pro plánování, realizaci a vyhodnocení pátrací akce“ odpověděli všichni dotazovaní vedoucí, že jsou dostatečně vybaveni jak po stránce teoretické, tak po stránce praktické.

K otázce „ Velel jste už více jak 50-ti policistům při významných akcích, kterých se účastnili i ostatní složky IZS, opět všichni dotazovaní odpověděli, že už takové skupině veleli.

Na otázku „, Umíte prakticky používat mapové podklady, topografické pomůcky, moduly GPS při pátracích akcích“ opověděl jeden vedoucí, že všechny tyto pomůcky umí používat. Další dva vedoucí policisté odpověděli, že umí používat pouze mapové podklady a dva uvedli, že neumí prakticky používat uvedené pomůcky a spoléhají při pátracích akcích na policistu z krizového řízení.

Otázku „,Myslíte si, že máte dobré podmínky a prostředky u PČR pro uskutečnění a řízení pátrací akce“, odpovědělo všech pět vedoucích, že podmínky a prostředky jsou v současnosti u PČR dobré.

Co se týče otázky „, Měl by jste zájem o školení v problematice pátracích a policejních akcích“, tři vedoucí projevíli zájem o takové školení, zbylí dva zájem o toto školení neprojevili.

3. 7 Zhodnocení a interpretace výsledků

Vyhodnocení bylo provedeno standardním postupem. Interpretaci výsledků z kazuistiky, anonymního dotazníku a standardizovaných rozhovorů jsem prováděl v souladu se stanovenými hypotézami. Analýzou výsledků jsem dospěl k následujícím závěrům:

Hypotéza č. 1

„Domnívám se, že v současné době jsou podmínky a služební pomůcky pro policisty, kteří se podílejí na pátracích akcích v okrese Bruntál na velmi dobré úrovni a není potřeba tuto skutečnost zásadně měnit.“

Tato hypotéza se potvrdila. I přesto, že v případech z oblasti kazuistiky byly podmínky dobré jen z poloviny, u anonymního dotazníku byly kladně označeny 93% a u standardizovaných rozhovorů to bylo dokonce 100%. Z toho vyplývá, že v současné době mají policisté u územního odboru dobré podmínky a služební pomůcky pro pátrací a policejní akce.

Hypotéza č. 2

„Domnívám se, že velící důstojníci při pátracích akcích nejsou dostatečně proškoleni, nedovedou plnohodnotně využít nabyté teoretické znalosti v praxi a především efektivně využít velené síly a prostředky v jednotlivých pátracích akcích.“

Tato hypotéza se potvrdila pouze z části. Z hodnocení jednotlivých případů vyplývá, že pouze v jednom případě ze čtyř byla pátrací akce dobře a kvalitně řízena, kdy byly efektivně využity všechny síly a prostředky k rychlému vypátrání pohřešované osoby. Řadoví policisté se k řízení pátracích akcí vyjádřili v 68% negativně ke svým velícím důstojníkům a ke kvalitě vydávaných povelů při těchto akcích. Při hodnocení odpovědí standardizovaného rozhovoru vyplynulo, že 100% vedoucích si myslí, že je dobře teoreticky i prakticky připraveno pro pátrací akce, přesto, že kurz na tuto problematiku absolvoval pouze jeden vedoucí.

Hypotéza č. 3

„ Dále se domnívám, že současné školení a kurzy v rámci této problematiky, neposkytují dostatečné informace, a že většina policistů v okrese Bruntál neumí pracovat při pátracích akcích s mapovými podklady a potřebnými pomůckami“.

Tato hypotéza se potvrdila. Z hodnocení kazuistiky vyplývá, že mapové podklady a další pomůcky byly dobře využity pouze v jednom případě. Z odpovědí anonymního dotazníku vyplynulo, že pouze 46% policistů umí zacházet s topografickými pomůckami a 62% nepoužívá modul GPS. Hodnocení standardizovaných rozhovorů ukázalo, že pouze jeden vedoucí umí zacházet z topografickými a ostatními potřebnými pomůckami, dva pouze z části a dva nikoliv. Co se týče školení a kurzů, i přesto, že 92% respondentů z anonymního dotazníku absolvovalo kurz nebo školení v problematice pátracích akcí, má 77% respondentů zájem o školení a kurzy. Z odpovědí vedoucích policistů při standardizovaném rozhovoru vyplývá, že zájem o školení v problematice pátracích akcí má 60%(tzn. 3)vedoucích policistů.

ZÁVĚR

Pátrací a policejní akce patří nejen mezi speciální činnosti Policie České republiky, ale také se řadí mezi nejnáročnější činnosti a to z hlediska mnoha faktorů(času, prostoru, sil, prostředků, velení a dalších).

Pátrání především po pohřešovaných osobách (hlavně dětech, seniorech, duševně nemocných) naplňuje dva z hlavních úkolů Policie České republiky – chránit život a zdraví osob. Proto je nutné, aby tyto významné akce byly prováděny velmi kvalitně a profesionálně. Z některých pohledů vypadá tato policejní činnost jako jednoduchá, ale ve skutečnosti se jedná o fyzicky a psychicky velmi náročnou činnost.

Cílem této práce bylo vytvořit základní přehled o pátracích a policejních akcích v podmínkách Policie České republiky. Nejprve bylo nutné představit samotnou bezpečnostní složku PČR, podmínky přijetí a vzdělávání policistů. V další části pak byla popsána speciální činnost, především platné zákonné normy v problematice pátracích a policejních akcích.

Dále byl v rámci této diplomové práce realizovaný průzkum na zjištění, zda-li je mezi policisty u územního odboru Bruntál zájem o školení a kurzy, které jsou zaměřené na problematiku pátracích a policejních akcí. Bylo zjištěno, že připravenost policistů na zabezpečení a realizaci velkých policejních akcí je někde kolem 60 %. Zbýlých 40% bude v budoucnu nutné lépe proškolit v problematice pátracích a policejních akcí. Cestou vedoucího územního odboru bude vyslán požadavek ke školícímu policejnímu středisku, aby byli v budoucnu policisté kvalitně proškoleni v pátracích a policejních akcích a to na všech stupních řízení. Toto školení by mělo zahrnovat i praktický nácvik v terénu za využití potřebných pomůcek(topografické mapy, buzoly, GPS, radiostanice a další), aby se policisté s těmito pomůckami naučili kvalitněji zacházet.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

1.1. Seznam použité české literatury a pramenů

CHMELÍK, J. a kolektiv *Rukověť kriminalistiky*. 1. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s.r.o., 2005. ISBN 80-86898-36-9.

DISMAN, M. *Jak se vyrábí sociologická znalost*. 3. vyd. Praha: Management Press, 2002. ISBN 80-246-0139-7.

HLAVÁČEK, J., PROTIVÍNSKÝ, M. *Praktická kriminalistika*. 1. vyd. Praha: Kriminalistický ústav Praha Policie České republiky, 2007.

KLUGEROVÁ, J., PRÁZOVÁ, I., VACÍNOVÁ, T. *Jak vypracovat bakalářskou, diplomovou, rigorózní a disertační práci*. 3. vyd. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského Praha, 2010. ISBN 978-80-7452-004-4.

KOUBEK, J. *Řízení lidských zdrojů*. 3. vyd. Praha: Management Press, 2002. ISBN 80-7261-0333-3.

KOVÁRNÍK, L. *Pátrací a policejní akce*. 2. vyd. Praha: policejní akademie České republiky, 2002. ISBN 80-7251-102-5.

MACEK, P., UHLÍŘ, L. *Dějiny policie a četnictva I*. 1. vyd. Praha: Themis nakladatelství Tiskárny MV, 1997. ISBN 80-85821-52-4.

MACEK, P., UHLÍŘ, L. *Dějiny policie a četnictva II*. 1. vyd. Praha: vydavatelství POLICE HISTORY, 1999. ISBN 80-902670-0-9.

MACEK, P., UHLÍŘ, L. *Dějiny policie a četnictva III*. 1. vyd. Praha: vydavatelství POLICE HISTORY, 2001. ISBN 80-86477-01-0.

MAKEŠ, V. *Vyhledávání osob kynologickými pátracími týmy*. 1. vyd. Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství Ostrava, 2009. ISBN 978-80-7385-065-4.

MALACH, J. *Kapitoly z andragogiky*. Ostrava: PdF OU, 2002. ISBN 80-7042-245-9.

PALÁN, Z., LANGER, T. *Základy andragogiky*. 1. vyd. Praha: Univerzita Jana Amose

Komenského Praha, 2008. ISBN 978-80-86723-58-7.

RULC, J. *Dějiny služební kynologie*. 1. vyd. Praha: nakladatelství CanisTR, 2010. ISBN 978-80-904210-3-5.

Zákon č. 141/1961 Sb., *Trestní řád*, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 40/2009 Sb., *Trestní zákoník*.

Zákon č. 239/2000Sb., *o integrovaném záchranném systému*, a o změně některých zákonů.

Zákon č. 361/2003 Sb., *o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů*, ve znění pozdějších předpisů a předpisy související.

Zákon č. 273/2008 Sb., *o Policii České republiky*, ve znění pozdějších předpisů.

Nářízení Ministra vnitra č. 47/2001 Sb., *základní odborná příprava policistů PČR*.

Nářízení Ministra vnitra č. 63/2003 Sb., *o provádění tělesné přípravy, střelecké, taktické přípravy k použití donucovacích prostředků příslušníků PČR*.

Závazný pokyn policejního prezidenta(dále jen ZPPP) č.42/1998 Sb., *směrnice k zajištění provozu informačního systému Telefoto*. PP ČR. 1998-12-16.

ZPPP č. 100/2001 Sb., *ke kriminalisticko-technické činnosti Policie ČR*. PP ČR. 2001-12-07.

ZPPP č. 76/2007 Sb., *o činnosti národní centrály SIRENE odboru mezinárodní spolupráce Policejního prezidia České republiky*. PP ČR. 2007-06-25.

ZPPP č.135/2010 Sb., *o pátrání*. PP ČR. 2010-10-22.

ZPPP č. 10/2009 Sb., *o zajištění vnitřního pořádku a bezpečnosti*. PP ČR. 2009-02-13.

ZPPP č. 30/2009 Sb., *o plnění úkolů v trestním řízení*. PP ČR. 2009-04-21.

ZPPP č. 78/2009 Sb., *o činnosti národní ústředny Interpolu*. PP ČR. 2009-06-08.

ZPPP č. 110/2009, *o činnosti na úseku extremismu, sekt a diváckého násilí*. PP ČR. 2009-08-20.

ZPPP č. 123/2010 Sb., *o informačním systému Interpolu*. PP ČR. 2010-09-22.

1.2 Seznam použité zahraniční literatury a pramenů

BRYSON, SANDY *Search Dog Training*. 5. vyd. Pacific Grove: The Boxwood Press, 1997. ISBN 0-910286-94-9.

Wytyczne organizacji grup poszukiwawczo-ratowniczych państwowej straży pożarnej. Warszawa: Komenda główna państwowej straży pożarnej biuro operacyjne, 1998.

Zarządzenie nr. PF 670/11 Komendanta Głównego Policji w sprawie prowadzenia przez Policję poszukiwań osob ukrywających się przed organami ścigania lub wymiaru sprawiedliwości

1.3. Seznam internetových odkazů

<http://policie.cz/>, 10.1.2012

<http://wikipedie.cz>, 8.1.2012

1. 4 Seznam zkratek

CEPOL – Evropská policejní akademie

GPS – global positoring systém

HZS – Hasičský záchranný sbor

IZS – Integrovaný záchranný systém

JPO – Jednotka požární ochrany

MEPA – Středoevropská policejní akademie

MKKC – Mobilní, kontaktní a koordinační centrum

MV – Ministerstvo vnitra

NMV – Nařízení ministra vnitra

PA – Policejní akademie

PČR – Policie České republiky

Sb. – Sbírka zákonů

ZPPP – Závazný pokyn policejního prezidenta

ZZS – Zdravotní záchranná služba

SEZNAM TABULEK A GRAFŮ

Seznam tabulek

1. Počet dotázaných policistů	53
2. Počet policistů podle pohlaví a délky služby	54
3. Počet policistů absolvujících kurz nebo školení v problematice pátracích a policejních akcí	55
4. Počet policistů, kteří projeví zájem o školení v problematice pátracích akcí	55
5. Počet policistů hodnotící podmínky k pátracím a policejním akcím u územního odboru	56
6. Počet policistů hodnotící odbornou připravenost pro praktický výkon při pátracích akcích	56
7. Počet policistů, kteří již veleli při pátracích akcích malé skupině policistů	57
8. Počet policistů hodnotící kvalitu služebních pomůcek pro pátrací akci	58
9. Počet policistů, kteří při pátracích akcích využívají moduly GPS	58
10. Počet policistů hodnotící zvyšování znalostí v problematice pátracích akcí u PČR	59

Seznam grafů

1. Počet dotázaných policistů	53
2. Počet policistů absolvujících kurz nebo školení v problematice pátracích a policejních akcí	55
3. Počet policistů hodnotící podmínky k pátracím akcím u územního odboru	56
4. Počet policistů používajících při pátrání topografické mapy	57
5. Počet policistů, kteří umí zacházet s topografickými pomůckami	58

SEZNAM PŘÍLOH

PŘÍLOHA A – ANONYMNÍ DOTAZNÍK

I-III

PŘÍLOHA B – OTÁZKY STANDARDIZOVANÉHO ROZHOVORU

IV

PŘÍLOHY

Příloha A – Anonymní dotazník

Vážené kolegyně, vážení kolegové

Obracím se na Vás s písemnou anketou jako na policisty, kteří slouží v přímém výkonu služby u jednotlivých oddělení územního odboru Bruntál a účastní se různých policejních a především pátracích akcí po pohřešovaných osobách v našem regionu. Cílem této ankety, kterou jste obdrželi je zjistit, zda-li jsou podmínky u PČR při realizaci pátracích a policejních akcí na dobré úrovni, či nikoliv, dále zda jste dostatečně připraveni a vyškoleni pro uvedené akce, umíte zacházet s mapovými podklady a zda-li velitelé těchto opatření jsou skutečnými odborníky, jsou dobře připraveni a umí Vás při těchto akcích řídit a úkolovat, tak aby na místech těchto událostí docházelo co k nejmenším kolizím a problémům.

Anketa je anonymní a bude sloužit k vypracování diplomové práce. Vyplňte prosím anketu přesně, aby získaná data nebyla zbytečně zkreslena. Vyplňování ankety by Vám nemělo trvat déle než 10 minut.

Předem Vám mnohokrát děkuji za spolupráci a Váš čas.

kpt. Bc. Radim Otýpka

1. **Pohlaví** (prosím zakroužkovat) a) muž b) žena
2. **Délka Vaší služby u PČR** (prosím vepsat)
3. **Účastnil(a) jste se pátrací akce PČR?** a) ano b) ne
4. **Absolvoval(a) jste v základní odborné přípravě výuku o pátracích a policejních akcích?** a) ano b) ne
5. **Absolvoval(a) jste ještě v průběhu Vaší služby nějaké školení či kurz na téma pátrací a policejní akce?** a) ano b) ne
6. **Měl(a) by jste zájem o školení v problematice pátracích akcí?** a) ano b) ne
7. **Myslíte si, že v rámci pátracích a policejních akcí máme u našeho územního odboru dobré podmínky?** a) ano b) ne
8. **Myslíte si, že jste dobře odborně připraven pro praktický výkon při provádění a realizaci pátracích akcí?** a) ano b) ne
9. **Velel jste při pátrací akci alespoň malé skupině policistů?** a) ano b) ne
10. **Používáte při pátracích akcí topografické mapy?** a) ano b) ne
11. **Umíte pracovat s topografickým měřítkem a šablonou?** a) ano b) ne
12. **Myslíte si, že jste dobře vybaveni služebními pomůckami pro pátrací akce?** a) ano b) ne
13. **Využíváte při pátracích akcích modulů GPS?** a) ano b) ne
14. **Myslíte si, že velitelé policejních a pátracích akcí u našeho odboru umí při těchto akcích velet a vydávat jasné pokyny?** a) ano b) ne
15. **Myslíte si, že v rámci odborné přípravy činí PČR maximum pro**

zvýšení znalostí v oblasti pátracích akcí.

a) ano b) ne

Příloha B – Otázky standardizovaného rozhovoru

Otázky při rozhovoru s vedoucími organizačních článků, kteří velí při pátracích a policejních akcích v našem regionu.

- 1. Jak dlouho jste ve vedoucí funkci?**
- 2. Absolvoval jste nějaký kurz, školení, nebo zaměstnání, které se zabývá řízením větších a významných pátracích a policejních akcí s pohledu velitele akce?**
- 3. Myslíte si, že jste dostatečně teoreticky i prakticky vybaven pro plánování, realizaci a vyhodnocení pátrací akce?**
- 4. Velel jste už více jak 50-ti lidem při významných akcích, kterých se účastnily i ostatní složky IZS.**
- 5. Umíte prakticky používat mapové podklady, topografické pomůcky, moduly GPS při pátracích akcích?**
- 6. Myslíte si, že máte dobré podmínky a prostředky u PČR pro uskutečnění a řízení při pátracích akcích?**
- 7. Měl by jste zájem o školení v problematice pátracích a policejních akcí?**

BIBLIOGRAFICKÉ ÚDAJE

Jméno autora: Radim Otýpka

Obor: Andragogika

Forma studia: kombinovaná

Název práce: Pátrací a policejní akce v podmínkách Policie České republiky

Rok: 2012

Počet stran textu bez příloh: 69

Celkový počet stran příloh: 4

Počet titulů české literatury a pramenů: 29

Počet titulů zahraniční literatury a pramenů: 3

Počet internetových zdrojů: 2

Vedoucí práce: PaedDr. Václav Bouřa